

Îmi pare bine dacă unii dintre angajați resimt că aici e o mînă de fier

interviu cu Beatrice Rancea, managerul Operei Naționale Române din Iași

● niciodată nu mi-am pus problema că sînt uitată

paginile 8 – 9

EDITORIAL

Patriotism de sclav european

Am ieșit prost și din ultima negociere la Bruxelles. Nu ne-am exercitat dreptul de veto la Summit, și nici nu ne-am luat în piept cu Uniunea Europeană pentru a ne urmări interesele în ceea ce privește politicile pentru coeziune și subvențiile pentru agricultură. Reprezentați fiind de Traian Băsescu, am fost moi ca niște sclavi bătuți de soartă, susține Victor Ponta. Nu ne-am afirmat ca în reclamele de la TV întrebînd retoric „știți cine sîntem noi? Sîntem cetățeni europeni și avem drepturi”. Fiindcă ne-am cam bătut joc de drepturi. Rata de absorbție pentru fondurile europene a fost în țara noastră, în intervalul 2007–2013 sub 10%. Am strigat cinci ani că nu știm ce să facem cu banii pe care i-am vrut și i-am fi putut avea și că nu ne vrem surghiuniți de rigiditatea normelor UE, iar acum ne cuprinde panica fiindcă acești bani vor dispărea din orizontul posibilităților.

Evident, este ridicol să ne închipuim că am fi putut să ne luăm în coarne cu „prietanii politici de optimizare”, Germania și Franța, sau cu Marea Britanie care ar fi tăiat în carne vie cu 200 de miliarde de euro bugetul, fără să-i pese de ce-ar fi presupus consumarea dreptului de veto. Am avut de ales între rolul studentului cuminte, care tace în bancă, asumîndu-și impostura de-a fi într-un amfiteatru de institutie de prestigiu, în detrimentul obrazniciei de-a crede că Bucureștiul mai e încă vreun mic Paris insuficient valorificat. Cu toate acestea, politica euro-scepticismului, cultivată de reprezentanții USL are șanse să-și crească umbra în conștiința electoratului. Din „grînarul Europei”, invocat ca un mit desuet, am ajuns postelnicul acesteia. Deși toți banii din ultima vreme ce s-au mai scurs prin structurile universitare, sociale, culturale și politice au provenit de la UE, nouă ne este scîrbă și lehamite să fim asemenea lacheilor care acceptă orice jug și umilintă pentru a le primi. Totuși ne lipsește ceea ce nu a fost niciodată al nostru, însă am ajuns să credem că e de la sine putere și printr-o determinare organică că ar trebui să fie acolo. Ne simțim responsabili să deținem o felie din bugetul Europei, așa cum ne-am simți însărcinați de Black Friday să ne cheltuim resursele pe obiecte inutile care au produs vânzări de peste 12 milioane de euro la magazinul online eMAG.

Cu toate acestea, sîntem în pragul zilei naționale și gata să ne așezăm mîna pe inimă. Deși ne dăm seama că patriotismul ăsta strîmb nu va reglemnta raporturile noastre nici cu istoria, nici cu lumea. Fiindcă sîntem sceptici și în privința trecutului, dar și a prezentului și viitorului – nu credem în nici o formațiune, națională sau europeană, disprețuim deopotrivă Europa și Rusia, iar pe 1 Decembrie, puținii dintre noi știu ce s-a întîmplat sau ce a însemnat Unirea. Acum simțim doar că lucrurile nu merg bine și că ne așteaptă o ieșire din Europa ușa din dos dacă nu vom face ceva să măcelărim impostura și corupția. Campaniile electorale „o ARD” în pliante, iar pizza USL se distribuie „cu de toate”. În acest context, în Alba Iulia nu putem intra decît cu capul plecat în fața propriei istorii și-a conducătorilor care și-au asumat riscuri înțelepte. Fiindcă spiritul național și-a pierdut vigoarea pe 23 august 1944.

Laura PĂULEȚ

Copiii care au ascuns păpușile după clape și desene

- prichindeii trimiși să se dezvolte armonios la cursuri speciale sînt afîi de pasionați încît vor să stea singuri în săli cu oglinzi cîte cinci ore zilnic
- înainte de a învăța să scrie și să citească, Ștefan a memorat notele muzicale în două game
- doamna Sanchis credea că programul fetelor nu cuprinde suficient sport

paginile 10 – 11

Pe scenă, copilele doamnei Lucia Negară zîmbesc întruna

ACTUALITATE

Piața Națiunii, în sărbătoare

La împlinirea a 133 de ani, Medicina s-a proiectat în viitor

Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” (UMF) din Iași a organizat, în perioada 21 – 23 noiembrie, Zilele UMF. Cu acest prilej au avut loc mai multe manifestări în trei zile, prima dedicată prezentării strategiei instituționale, cea de-a doua pentru activități din sfera cercetării științifice și ultima pentru evenimente studentești.

Astfel, miercuri, pe 21 noiembrie, începînd cu ora 10.00, la Institutul de Anatomie „Ion Iancu” s-au inaugurat Muzeul „Cartea medicală de patrimoniu” și Muzeul de Anatomie „Gr. T. Popa”, unde este expus și Ecorșul lui Brîncuși și Gerota, restaurat anul acesta. În continuare, conf. univ. dr. Dumitru Păduraru a realizat o prezentare a încăperilor, menționînd importanța înființării unor astfel de instituții.

pagina 3

Dosar

Evaluarea internațională nu schimbă fața universităților ieșene

- vizitele de evaluare ale Asociației Universităților Europene s-au încheiat la trei dintre instituțiile de învățămînt superior
- organizația nu este abilitată să realizeze o ierarhizare

pagina 5

Tabletă

Cine caută un loc în turnul de control

- una dintre cele mai înverșunate lupte pe care le duc oamenii în fiecare zi este mîngîierea orgoliului cu putere

pagina 6

Cultural

Un Jubileu al Maiei Morgenstern, la Iași

- actrița a fost gata să-și rupă un picior de dragul interpretării personajului Amelie de Guerand
- a avut momente în care a fost un zeu pe scenă

pagina 12

Dezbatere

Bugetul Uniunii și-a exercitat dreptul de veto

- despre Summitul de la Bruxelles au comentat jurnaliștii Rodica Culcer, Mircea Marian și Costi Rogozanu

pagina 13

opiniaveche

este editată de studenți ai Departamentului de Jurnalism și Științe ale Comunicării și se adresează exclusiv mediului academic.

revistă săptămînală de informație, reportaj și atitudine studentească

În coloană,
adunarea

Comunismul în două părți

Cel de-al doilea volum al lucrării „Istoria comunismului în România. Documente Nicolae Ceaușescu (1965-1971)” a fost lansat miercuri, 21 noiembrie, în Corpul H al Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC) din Iași. La manifestare au participat doi dintre editorii cărții, cercetător principal gr. al III-lea, dr. **Dorin Dobrinu**, respectiv conf. univ. dr. **Armand Goșu**, alături de dr. **Cătălin Botosineanu**, reprezentant din partea Serviciului Județean Iași al Arhivelor Naționale și dr. **Andi Mihalache**, membru al Institutului de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași.

Lucrarea reprezintă o colecție a anexelor **Raportului Final al Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România**, urmărind probleme precum preluarea puterii de către **Nicolae Ceaușescu** și delimitarea de imaginea lui **Gheorghe-Gheorghiu Dej**, cultul personalității și relațiile cu Uniunea Sovietică.

Dintre cele 102 de documente, „98 sînt inedite. Am parcurs un număr foarte mare de documente importante, în special din fonduri care au fost create în vârful puterii comuniste sau al aparatului de control represiv din România și care au fost editate după norme istorice”, a menționat cercetător dr. **Dorin Dobrinu**. Patru dintre anexe provin din fondul documentar al **Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității**, iar restul documentelor sînt extrase din **Arhivele Naționale ale României**.

În această serie sînt înscrise cinci volume, primul fiind editat de către **Mihnea Berindei**, **Dorin Dobrinu** și **Armand Goșu** în 2009.

Cătălina DOBROVICEANU

Daruri de Crăciun, de la studenți

Liga Studenților de la Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” (USAMV) din Iași, alături de Asociația „Calea Vietii”, „Tineri pentru bătrîni, bătrîni pentru tineri” și societatea **DIDACT-EXPERT** Iași organizează campania umanitară „Puțin pentru tine, mult pentru alții”. Astfel, în perioada 26-29 noiembrie se va desfășura **Tîrgul Handmade**, cu obiecte origami, broșe, clame și bijuterii din pastă modelatoare. „Banii cîștigați vor fi donați celor două cazuri umanitare, unei colege postdoctorande și unei studente în anul trei”, a precizat **Irina Loredana Dumitru**, coordonator general al proiectului umanitar.

Campania urmărește să ajute 25 de copii din satului **Crucea**, comuna **Lungani**, județul **Iași**, elevi din ciclului primar de învățămînt. În perioada 5 noiembrie – 6 decembrie se colectează haine, cărți și alimente la centrul situat la demisolul căminului A2. Pe data de 21 noiembrie, în **Aula Magna „Haralamb Vasiliu”** a **USAMV**, în cadrul unui concert dat de **Emeric Imre**, spectatorii au contribuit la colectarea banilor pentru donații. Pe 6 decembrie, urmează un alt concert cu intrare liberă, care va avea loc la **Ate-neul Tătărași** și la care vor participa în calitate de spectatori cei 25 de copii.

Campania de caritate se află la cea de-a doua ediție, a început pe 5 noiembrie și va continua pînă pe 15 iunie 2013.

Daniela VORTOLOMEI

Aniversare în eprubetă

Un secol de inginerie chimică

● vor avea loc două conferințe în plen, moderate de profesori de la instituții de învățămînt superior străine

Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului (FICPM) a **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIASI)** va celebra în perioada 28-30 noiembrie, 100 de ani de la înființarea acesteia. Cu prilejul aniversării va avea loc o conferință internațională, intitulată „Centenary of Education in Chemical Engineering” (n.r.: Centenarul Educației în Inginerie Chimică), la care sînt înscrise peste 200 de lucrări din 14 țări, printre care **Germania**, **Danemarca**, **Austria**, **Franta**, **Italia**, **Ungaria** și **Marea Britanie**.

În prima zi, miercuri, 28 noiembrie, va avea loc festivitatea de deschidere la care vor participa prof. univ. dr. ing. **Ion Giurma**, rectorul **TUIASI**, alături de cei patru prorectori ai universității și decanii celor 11 facultăți. Vor urma două conferințe în plen, care vor fi moderate de profesori de la instituții de învățămînt superior străine și două stagii

de comunicare în diferite domenii din chimie.

Joi, pe 29 noiembrie, vor avea loc trei conferințe în prezenta invitaților speciali din cele șapte țări menționate. În ultima zi, manifestările se vor încheia cu o prelegere cu titlul „High School Science Projects”. Aceasta „este o modalitate prin care profesorii și directorii liceelor cu care am demarat un parteneriat vin să-și prezinte instituțiile, precum și diferite lucrări și direcțiile de interes, evident pe partea chimică”, a declarat prof. univ.dr.ing. **Dan Cașcaval**, decan **FICPM**.

Învățămîntul chimic din **Iași** este cel mai vechi de acest gen din **România**. **FICPM** a fost înființată în 1912 în cadrul **Facultății de Științe** a universității prin apariția secțiilor de chimie industrială, electrotehnică și chimie agricolă.

Paul ANDRICI

Industria academică, în dezbateri la Iași

● participanții au discutat despre problema necesității unei ierarhizări

Sîmbătă, pe 23 noiembrie, **Grupul pentru Dialog Social (GDS)** din **Iași** a organizat o dezbatere pe tema învățămîntului universitar local și statutul acestuia de resursă principală pentru dezvoltarea orașului. Întîlnirea a avut loc în **Sala „Ion Creangă”** a **Complexului Astoria-Traian**, de la ora 14.30. La eveniment au participat profesori din mediul academic ieșean, dar și personalități politice, printre care s-au numărat diplomatul **Teodor Baconschi** și deputatul **Marius Spînu**.

Discuția a fost inițiată și moderată de directorul publicației **Ziarul de Iași**, **Alexandru Lăzescu**, care a punctat, pentru început, importanța lămuririi priorităților academice, la nivel local, național, dar și în interiorul universităților. În continuare, prof. univ. dr. **Gheorghe Popa**, prorector pentru strategie, dezvoltare instituțională și managementul calității la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași**, a pus problema ierarhizării și „a concentrării resurselor instituțiilor de învățămînt superior pe anumite niveluri de finanțare. A pune toate uni-

versitățile în aceeași categorie, fără o clasificare corectă și a le finanța după formula veche, pe student-echivalent (n.r.: în funcție de numărul de studenți înscrși) s-ar putea să nu mai funcționeze acum”.

Teodor Baconschi a punctat faptul că „saltul înainte de care are nevoie **Iașul** și instituțiile sale de învățămînt superior se poate face numai cu sprijinul **Uniunii Europene**”, atît la nivel de fonduri cît și la nivelul creării unei relații mai bune cu piața europeană a locurilor de muncă, spre care studenții ar trebui să aibă o mai mare deschidere. „Nevoia de forță de muncă întîmpină probleme în a găsi oameni îndeajuns de competenți la terminarea studiilor”, a declarat **Marian Berdan**, manager general al companiei **ELECTRA**.

GDS este o asociație independentă, non-guvernamentală ai căror membri editează **Revista 22** și organizează periodic astfel de manifestări sociale, culturale, de studii și de cercetare.

Anca TOMA

Festivalul DOC EST a ajuns la a șasea ediție

● spectatorii au participat la dezbateri pe baza filmelor proiectate

În perioada 19 – 24 noiembrie, la **Cinema Republica** s-a desfășurat **Festivalul de Film Documentar DOC EST**, în cadrul căruia au avut loc atît proiectii ale unor producții românești, cît și a altor pelicule europene, din țări precum **Franta** sau **Germania** din 2011 – 2012. Pe lîngă principalii organizatori ai evenimentului, **Institutul Francez (IF)** și **Centrul Cultural German**, manifestarea a fost organizată și în parteneriat cu **Festivalul de film documentar „One World Romania”**, sprijinit de realizatorul de film documentar **Alexandru Solomon**.

„În cadrul acestui parteneriat am avut cinci filme documentare propuse de ei, filme cu angajament social”, a declarat **Dan Daia**, responsabil proiecte culturale și comunicare la **IF**.

De-a lungul celor șase zile de proiectii, au fost prezentate publicului ieșean 19 producții, printre care „Aripi de foc”, în regia lui **Tedy Necula**, „Păcătoasa Teodora”, produs de **Dan Burlac**, „Furia broastei testoase”, regizat de **Pary El-Qalqli** sau „Europa Komplex”, în regia lui **David Spaeth** și **Lukas Schmid**, documentare care au prilejuit discuții cu publicul după terminarea proiectiei. „Filmul documentar este un film introspectiv, problematizant, un film care supune mai apoi publicul la dezbateri, de aceea am și invitat producători, realizatori, regizori, șapte la număr, pentru a discuta, a-i descoa-

Laboratorul de sinteze neconvenționale al Facultății de Inginerie Chimică și Protecția Mediului

BBC în Revoluția Română

● evenimentul a prilejuit vizita istoricului Dennis Deletant

Prof. univ. dr. **Dennis Deletant** din **Marea Britanie** a susținut vineri, 23 noiembrie, conferința „Televiziunea BBC și Revoluția Română din 1989”. Evenimentul a fost organizat de **Centrul de Studii asupra Comunismului și Postcomunismului** în parteneriat cu **Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc**, **Fundația Konrad Adenauer** și **Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași**. „Pînă la evenimentele din Timișoara, credeam că Ceaușescu va supraviețui valului de schimbare din Europa Centrală. După apariția lui la televizor alături de soția sa și de membrii aproape fosilizați din biroul politic m-am convins că e începutul sfîrșitului. Atunci i-am spus lui John Simpson, redactor general BBC, că asta e sfîrșitul și el a plecat în București”, a mărturisit profesorul despre plecarea primei echipe **BBC** la revoluția din **România**.

După executarea lui **Ceaușescu**, **Deletant** a ajuns în **București** cu cea de-a doua echipă **BBC** ca să-i vină în ajutor redactorului. În **România**, „în toate satele prin care am trecut, în călătoria noastră de 60 de km, locuitorii,

bărbați, femei, copii ne-au aplaudat arătînd semnul «V», semnul victoriei”, a povestit britanicul. De asemenea, profesorul **Deletant** a descris detaliat atmosfera de groază și haos, povestind întîmplările prin care a trecut, despre activitățile generalului **Victor Stănculescu** din zilele revoluției și despre ultimele momente de viață al cuplului **Ceausescu**.

Profesorul a mai menționat faptul că generalul **Stănculescu** l-a rugat pe acesta să ia legătură cu **Marea Britanie** pentru a cere medicamente și alimente, întrucît ambasadorul englez era deja retras în capitala **Bulgariei** după atacul asupra ședinței sale din **București** de către lunetiști. A urmat apoi lectura unor fragmente din interviul lui **Virgil Măgureanu** oferit pentru **BBC**, care nu a fost niciodată publicat în țara noastră.

Dennis Deletant a studiat în **România** cu o bursă postuniversitară acordată de **British Council** în 1969 și a vizitat apoi frecvent țara pînă în 1988, cînd a fost declarat *persona non grata* de către **Nicolae Ceaușescu** „pentru comentariile ostile făcute în presa britanică la adresa regimului din **România** și activitățile împotriva orînduirii comuniste”, după cum a fost scris în dosarul de securitate deschis pe numele profesorului.

Daniela VORTOLOMEI

se”, a declarat **Dan Daia**. Acesta a mai adăugat că „avînd în vedere fostele ediții, ne așteptam la un public ceva mai numeros, din cîte am observat în cadrul discuțiilor cu invitații noștri am avut parte de un public avizat, care a venit pentru documentar și nu pentru confortul canapelei dintr-un multiplex.” Discuțiile au fost inițiate prin întrebări adresate invitaților și au făcut referire atît la partea tehnică a documentarelor, cît și la punctele de plecare ale producătorilor, legătura regizor-actor sau reacții de după lansarea filmelor din cadrul comunităților în care s-a filmat. Subtitrările au fost în limba engleză, iar discuțiile la care au participat invitați străini au fost moderate de un translator.

Pentru ediția din 2013 se dorește asocierea organizatorilor cu un ONG cultural care să preia pe viitor administrarea evenimentului, schimbarea lunii de desfășurare din cauza condițiilor meteorologice și trecerea de la o simplă selecție de filme lansate în ultimul an la creionarea unei identități specifice festivalului.

Iuliana LEONTI

Au rămas și locuri libere

Unirea. Altfel

- ai crede că și mass-media pot să formeze o singură voce și să nu se mai ia la trîntă între ele

-a proiectat în viitor

medicale de specialitate, printre care s-a numărat și o versiune reeditată în 2012 a titlului „Scrieri. Volumul I”, de **Gr. T. Popa**.

educațional din **Marea Britanie**, **Donald Lush**. Asist. univ. dr. **Ioana Crețu**, coordonator al evenimentului, a afirmat că „tema de anul acesta este ascultarea oamenilor, iar evenimentul este desfășurat sub forma unui congres. Contextul de învățare formal nu le oferă suficiente ocazii acestora de a înțelege și explora tema comunicării medicale și de aceea manifestarea vine pentru a le oferi această completare”.

Ultima zi a fost dedicată activităților studentești, organizate de **Societatea Studenților Mediciniști din Iași**. Dintr-acestea a făcut parte concertul coralului „Ceata de mediciști”, expoziția de fotografii pe tema „Made in Moldova”, realizate de studenți și puse în vânzare în scop caritabil sau Tîrgul de mâncăruri tradiționale, care a avut loc între orele 15.00-17.00 la cantina studenților din **Copou**. Cu prilejul acestor manifestări, decanii celor patru facultăți au înmănat diplome studenților implicați în activități sociale extracurriculare.

Evenimentele organizate cu ocazia **Zilelor UMF** au marcat împlinirea a 133 de ani de învățămînt medical la **Iasi**.

Cătălina DOBROVICEANU
Anca TOMA

- au fost prezentate produse care sporesc rezistența culturilor

De la ora 11.00, **Aula Magna „George Emil Palade”** a UMF a găzduit conferința de deschidere a **Zilelor UMF**, continuată de prezentarea strategiei universitare până în anul 2020 și o dezbatere publică pe baza acesteia. Astfel, conf. univ. dr. **Dragoș Pieptu**, prorector cu strategie instituțională, evaluare academică și relații cu organizațiile studentești, sindicale, ONG-uri și comunitatea locală și ec. **Daniela Drugus**, director general administrativ la UMF au vorbit despre „Universitatea 2020 – 20 de proiecte, un viitor”, un plan strategic cu 20 de obiective urbanistice, educaționale, de cercetare științifică și implicare socială. „Am gândit această întâlnire festivă ca să ne proiectăm în viitor. Universitatea a ajuns într-un punct în care poate investi peste 67 de milioane de euro în comunitatea ieșeană. Este un program ambițios dar realizabil, iar eu consider că valoarea adăugată se creează prin inteligență și efort”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rector al UMF. La dezbatere au luat parte decanii celor patru facultăți, precum și studenți implicați în proiectele universității, dar și prof. univ. dr. **Cristian Dragomir**, fost rector al UMF. Începând cu ora 14.30, la **Muzeul de Anatomie „Gr. T. Popa”** s-au lansat patru cărți

- la prima etapă, Team Design, au participat opt echipe care au construit câte un prototip

usit să adunăm anul acesta o echipă de 54 de membri noi pe care vrem să-i învățăm ce înseamnă această grupare și voluntariatul. Nu înseamnă bani, nu înseamnă un număr de oameni care se im-

plăcă, înseamnă dedicație și dorința de a împărtăși abilitățile”, a precizat aceasta. Prof. univ. dr. **Eugen Seghedin** a realizat o scurtă introducere a prezentării sale, intitulată „Undele lui Kondratiev. Undele lui Schumpeter”, urmat apoi de prezentarea a trei proiecte ale unor studenți.

A doua zi, sîmbătă, 24 noiembrie, au urmat primele etape ale competiției, alcătuite din activități pe echipe. „Prima a fost Team Design și au participat a proximativ opt echipe care au trebuit să construiască un anumit prototip într-un interval de timp cu resursele propuse de noi”, a menționat **Valerica Motoc**. Cea de-a doua fază s-a numit **Case Study** și au participat cinci echipe care au avut de rezolvat o problemă de tip managerial. Grupurile cîștigătoare vor avea posibilitatea să participe la nivelul regional al competiției **EBEC**, care se va organiza anul viitor, în luna aprilie, la **București**. Finaliștii acestuia vor putea apoi să concureze la faza europeană a concursului, pe 1 – 9 august, la **Varșovia**.

Inițial, competiția la nivel local a fost intitulată **Engage**, însă anul acesta titlul a fost schimbat în **EBEC**, pentru a crea o imagine unitară a evenimentului.

Paul ANDRICI

De cel mult două luni, pe site-urile cotidienele naționale, secțiunea reportaje este mai bogată, iar cea cu interviuri aduce în prim plan nume pe care publicul nu le-a cunoscut și care fac imaginea **României** mai puțin gri. Tot de atîta timp mass-media promovează și altceva decât știri șocante cu scopul de-a mai masca titlatura de țară de la periferia **Europei** și de-a scoate în frunte vocile reprezentative ale societății. **Adevărul**, de exemplu, scotocește prin laboratoare după cercetători care au încununat științe, sau prin cătune și orase, unde se ascund oameni simpli care au făcut performanță prin propriile forte, fără să prejudicieze cumva țara. **Gândul**, la rîndu-i caută povești cu români care nu s-au poticnit în necazuri și care nu au spus „nu se mai poate” la prima piedică înfîlînită.

De cînd cu campania, parcă și site-ul ziarului arată mai viu, iar povestile înprospătează fiecare ediție. Și nu numai. Și programul TV monoton a întinerit și a adus pe ecran medici, actori, profesori, militari, ingineri, voluntari, antreprenori, politicieni, studenți, preoți sau cîntăreți remarcabili. Numai la **Antena 3** încă se așteaptă o unire în care telespectatorii să „umple țara cu însemnele României!”. Cu roșu și galben, pentru că albastrul de steag se cam pierde pe fundal.

Iulia CIUHU

Opinia yache – Nr 442 – 26 listopada - 2 grudnia 2012

● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS

Niște măgari coboară Copoul pe role și se izbesc în domnișoarele care li se par lor interesante. Le propunem un pact. Data viitoare când mai au chef să ne arate de ce nu vor promova niciodată clasa a XII-a să vină prin fața Uni-

versității fără cotiere sau genunchiere. Avem cîteva surprize pentru ei.

Cum bursele pentru studenții basarabeni, romi și cei care lucrează la cantină, prin cămine la curățenie și în Grădina Botanică au

venit iar celelalte nu, s-au găsit cîțiva deștepti să protesteze în fața Căminului C6. Le sugerăm ca data viitoare să se informeze puțin înainte să iasă în frig să strige degeaba, vor veni în curînd și restul bursei. Nu de alta, dar riscă să ajungă ca penibilii din ianuarie – Piața Universității.

După moda americană a apărut și în România „Black friday”, așa că toate magazinele s-au întrecut în reduceri. RATP-urile au devenit astfel neîncăpătoare de plume, cupatoare cu microunde sau alte electronice. Ne place i-

deea și o salutăm. Din nefericire, „sărbătoarea” a căpătat și caracteristici românești așa că nu puține au fost magazinele care au anunțat reduceri doar ca să mai aducă câțiva clienți și prin dușheana lor. Lor le dorim să dea faliment.

Meciul dezamăgirilor

Cum n-am avut bani să mergem pînă în București pe Arena Națională să vedem meciul Stelei cu Stuttgart, ne-am cuibărit în cel mai apropiat pub. Și chiar dacă am pierdut cu 1–5, în final noi am fost cei mai cîștigați pentru că am aflat cum se cuceresc femeile și cu ce strategii trebuie să mergem la pariuri.

Șuturile dintre halbe

● golul tulbură cerculețele de fum ale unui bărbos

Printre nerăbdarea care se citește în obrajii îmbujorați ai suporturilor își fac loc risete, comenzi de bere, popcorn și țigări. Încetînd, în **Curtea Berarilor** se instalează atmosfera de stadion, lipsind însă mult doritele seminte, iar meciul începe. Cu toate că n-au trecut nici zece minute, golul germanilor tulbură cerculețele de fum ale unui stelist bărbos. Dar fata cea creată de lîngă el cu cearcăne adînci, care trage alene dintr-un **Dunhill** lung, îl bate pe umăr a consolare. Între timp, s-a mai înscris un alt gol, iar după prima rată a **Stelei**, **Chipciu** e trimis înapoi la mama lui. „Ia uite-l, bă, mănîncă melci și gîndaci și vrea să joace fotbal”, îmi urlă cu patos în timpanul deja terorizat de atîta zgomot un băiat iritat. Nu durează mult că și arbitrul e trimis la origine, precum jucătorul.

În schimb golurile nemților curg ca berea în halbele microbiștilor, făcînd ca mesele să se golească ușor. Prin fumul dens de țigară unii încercă, uneori în zadar, să le facă semne chelneritelor cu volănașe albe, care, pe lîngă halbe, oferă și cite o dulce privire dominilor, ca bonus. După ce îi atrag atenția unui chelner să-mi mai aducă un rînd de licoare, îmi iau ochii de la televizor. Atunci observ grupul de băieți care se bucură excesiv la vederea căruței de goluri a **Stuttgart**-ului. Dar nu sînt singura care i-a văzut fiindcă aud de la masa din față că „poate n-or fi români.”

Moleșită de halbele de băutură cu hamei și de dezamăgirea scorului, începem să ne afundăm în scaunele din lemn masiv, care devin ciudat de comode. „Mamă, ce pasă de prost”, strigă băiatul de mai devreme, certîndu-se parcă cu televizorul care vedea în purici. Atmosfera e relaxată, însă, de un șir de fete cu picioarele lungi care întreabă drăguț pe toată lumea: „Sînteți fumători?”. „Nu, sînt stelist”, îi răspunde un tip mai îndrăgnet, cu părul dat într-o parte, amuzîndu-i pe camarazii lui de pahar.

Dar pînă și fetele înalte se pierd în fum, la fel ca mîndria microbiștilor, iar, treptat, fiecare primește cite ceva. Cinci goluri, roți de bere sau o porție de papanași cu smîntînă și dulceată de vișine. Din păcate, nici siropul de pe papanașii mei nu a domolit amăreala din inima steliștilor.

Juliana LEONTI

Steaua care a apus în baruri

- golurile nemților curg ca berea în paharele microbiștilor
- următoarele reușite ale adversarilor încep să fugă-rească tot mai mulți dintre fanii veniți la meci

Toneta ce a găzduit eșecul

- între timp, se adună la geam și cîțiva oameni ai străzii, atrași de zgomotul din difuzoare

„Îmi pare rău dar ultimele locuri s-au ocupat de pe la 8”, îmi spune barmanița micuță în primul bar din **Agronomie** în care am intrat. Încerc și la vecini dar în zadar. Cele două fete care tocmai pregăteau citeva căni de ceai îmi spun că nu au canalul pe care se difuzează meciul. Mai dau o raită și prin alte puburi și bărulete de prin împrejurimi dar este plin peste tot. Abia într-o tonetă de **PVC**, cu două mese micute în mijlocul camerei și alte citeva lipite de perete îmi găsesc în sfîrșit un loc cu priveliște spre un televizor. Nici nu-mi așez bine berea pe masă că în a doua fază de atac a jocului pică primul gol, dar nu pentru **Steaua**, ci pentru adversari.

Boschetarii spectatori

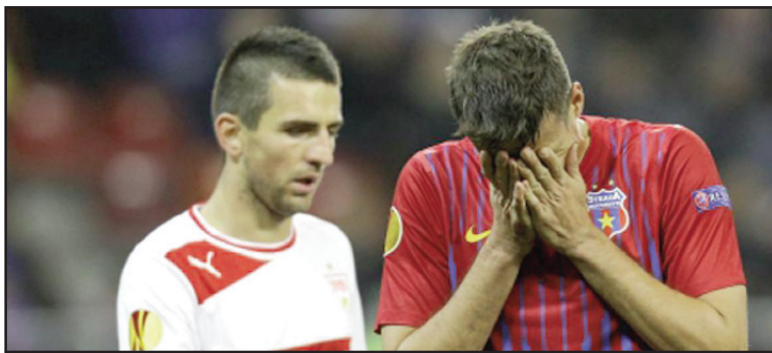
Suporterii de la mesele din mijloc care au strîns deja jumătate de navetă de sticle în față încep să injure zgomotos. „Lasă băi că dăm trei înapoi”, zice cu încredere unul dintre bărbați. E îmbrăcat într-un trening albastru, pantofi cu bot pătrătos și o geacă de piele neagră. Soarbe din cînd în cînd cite un gît lung de bere. În colțul din stînga barului se mai așază doi întîrziți. Doar ei întrerup rutina barmaniței și, în loc de obișnuitele beri, comandă cite un suc. „Ăstia au venit să ne strice no-

rocul cu sucu’ lor, sta-le-ar în gît să le stea”, spune nervos un bărbat micuț și tuciu din același grup din centrul camerei micute, dar tace imediat ce-i face semn cel din capul mesei. „Lasă-i în pace Cuțit, nu vezi că băieți-s sportivi. Au trening cu tricolorul”, spune apoi acesta făcîndu-i din ochi fetei de la bar.

Între timp se adună la geam și cîțiva oameni ai străzii atrași de zgomotul din difuzoarele scoase pe mica terasă. Doar unul dintre ei își face într-un final curaj să intre și își comandă un pahar de votcă pe care îl plătește cu un pumn de monede, apoi se așază pe singurul scaun care a mai rămas gol, lîngă ușă.

Următoarele reușite ale adversarilor încep să fugărească tot mai mulți dintre fanii veniți la meci, așa că după ce pe tabela de marcaj apare și golul cu numărul patru, în barul din **PVC** mai sînt eu, cei doi băieți în trening tricolor și încă trei persoane. Doar boschetarii de la geam încă tremură cu ochii ațintiți la ecran, așa că mă pornesc și eu spre cămin. În urmă mai aud însă injurăturile unui taximetrist care asculta meciul la radio. „Mîncă-le-aș ghetele lor cu tot cu șireturi că proști sînt”, strigă indignat acesta în timp ce pleacă în trombă după o comandă.

Andrei MIHAI

O să mă opresc din plîns cînd o să vă opriți din înjurat

Printre suporterii înlăcrimați

- „au venit toți să vadă cum și-o ia în bot Steaua”

Pentru microbiștii roș-albaștri care încă mai dau prin băncile facultăților, seara de joi a fost una foarte importantă. Meciul dintre **Steaua** și **Stuttgart** nu putea fi văzut de unul singur, într-o cameră din căminele din **Tudor**, așa că o bună parte din tinerii suporterii au dat telefoane cu o săptămînă înainte doar să prindă un loc în **Sport Pub**, local care se află fix în inima campusului.

La intrare, doi bărbați îmbrăcați cu uniforme groase și fesuri pe cap îi opresc cu o întrebare pe toți care în-

cearcă să treacă pe ușă. „Stai așa băiete. Ai rezervare?”, la care dau ușor din cap că nu. În final, primesc permisiunea să trec mai departe, dar cu o condiție. „Te așezi undeva la bar, că după cum vezi, toate mesele sînt pline. A venit toată studentimea să vadă cum și-o ia în bot Steaua”. Partenerul lui îl ia ușor peste picior, „cum să piardă, te-ai tăcînit? Ce să faci, cîinii tot cîini rămîn”.

Seara capetelor plecate

Înăuntru sînt primit de un nor de fum, amestecat cu mirosul berii și o gălăgie mai ceva ca pe stadion. Oriunde aș întoarce ochii dau peste sca-

Noi bem ca să uităm

Rotații strîmbe în jurul ultrașilor

- nici nu apuc să iau două guri din bere că se mai înscrie de două ori

În încăperea tapetată cu tricoloruri așezate în rame, fulare, mingi și crampoane din **Fantastic Pub**, pariurile sînt așezate pe hîrtie. „Bate Steaua cu 3-1, și vă spun și cine bagă gol”, se aude o voce de la o masă, într-un colț al barului, unde stau patru bărbați. Un conferențiar, un antrenor de șah, un „artist mai ales cînd e beat” și un profesor de geografie, așa cum se recomandă fiecare, după citeva pahare cu vin. Nu apuc să aflui cine dă golul căci, profesorul de geografie intervine: „Taci, băi, că nu bate Steaua. Că știi cum se zice, pe nemți nu-i bați decît cînd se urcă în autocar”. „Ba nu, îi bați după ce se fluieră”, întărește omul care s-a recomandat ca fiind artist.

În celălalt colț al barului alți bărbați joacă febril rummy, nepărînd prea interesați de ce se întîmplă în jurul lor. Doar din cînd în cînd mai aruncă cite un ochi pe ecranul ce atîrnă din tavan, scotînd cite un „Ahh” și „Huo” scurt, și un altul spre noi, singurele fete din local. Nici nu mă dumiresc bine cine e **Tătărașanu** și **Reghe** că se aude un strigăt îndelung „Gooool”, urmat de huiduieli. Nu era pentru noi. Pentru „ai lor” mi se explică. Și nici nu apuc să iau două guri din bere că se mai dau două goluri. Tot pentru „ai lor”.

Între timp, **Costea** intră pe teren, și cît se fuge după minge, de la masa alăturată aud cuvinte precum pasiune, modestie, atac la rege, contraatac pe teren, fugi **Latovlevici** și „hai Szukala și goool”. Dar golul e anulat. Motivul: fault în atac. Cu pixul pe șervetel, **Elena** îmi explică ce înseamnă asta. Nu prea înțeleg, dar se pare că e de rău.

Bărbații din dreptul meu rămîn însă optimiști: „Lasă, nu-i pierdută calificarea. Au, totuși, zece puncte”. Doar profesorul de geografie nu e convins, dar nici nu-i pasă căci „eu sînt dinamovist. Din 1984 cînd aveam șapte ani”. Nu se sfiește chiar dacă se află printre steliști și îl critică pe **Becali**. „Nu are nici o treabă săracul, crede că aduce divinitatea în fotbal. Halal! Păi dacă asta face rating, atunci ne merităm soarta ca țară”. Tot de la el aflui, în timpul pauzei dintre reprize, despre moldovenii care „sînt pasionali, dar se sting repede”, reducerile din **Vinerea Neagră** și despre cum să le vorbești femeilor. Adică, „le spun mereu elevilor mei că o femeie nu se întreabă cîți ani are. Ci, e mai frumos să le întreb cîte rotații au făcut în jurul soarelui de cînd s-au născut”.

Cu ochii la rotațiile făcute în jurul mingii pe teren, barul se umple de urale cînd steliștii marchează. Iar din spate se aud concluziile: „E ca în bancul ăla cu 22 de oameni care aleargă după minge și cîștigă nemții”.

Alexandra FILIP

une ocupate cu tineri energici, gata să sară de pe ele de bucurie atunci cînd vor avea ocazia. Restul discută în voie diferite tactici pe care ei le-ar folosi, ce jucători ar trebui să joace, însă un tînar înalt cu părul brunet, tuns scurt, bate la ochi prin strigătele sale entuziasmte. „Cîștigă Steaua băi, ce crezi, că am pus pariu degeaba pe ei? Hai Reghe, fă-mă fericit în seara asta!”, tipă acesta, ridicîndu-se agil de pe scaun, la care unul din colegii lui îl trage rapid jos înapoi. „Taci, mă, boule, nu mai urla așa. Iar ai băut înainte de meci?”

Toți se distrează și așteaptă cu nerăbdare începerea jocului, care pornește după cinci minute de pauze pu-

blicitare. Ochii tuturor din local sînt acum ațintiți spre ecran, și puținii sînt cei care mai scot un pîs. La primul gol, un scurt „ce faci bă?” se aude scandat pe la mese, dar aceștia se resemează cu faptul că e abia primul sfert de oră. A doua reușită a nemților îi lovește pe mulți sub centură, dar aceștia încă mai țin pumnii strîși echipei favorite. Vine minutul 23, iar capetele încep să se aplece prin tot localul.

La pauză, clinchetul ca de clopotei al paharelor și sticlelor strînse de barmani e tot ce se mai aude, urmat de citeva „nota vă rog” și apoi un puternic troznet al ușilor la ieșire.

Paul ANDRICI

Evaluarea internațională nu schimbă fața universităților ieșene

● vizitele în teritoriu ale comisiilor europene au fost duse pînă la capăt ● la Iași, acestea s-au încheiat pentru trei dintre instituțiile de învățămînt superior ● evaluarea este preluată după un model care se practică în mod constant la nivel european

Primul examen în care studenții au pauză

Vizitele de evaluare din partea Asociației Universităților Europene (EUA) s-au încheiat la trei dintre instituțiile de învățămînt superior din Iași. În vreme ce Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” (USAMV) din Iași va primi cea de-a doua vizită a comisiei în luna februarie, celelalte așteaptă deja raportul final alcătuit de aceasta. Membrii din conducerea universităților privesc evaluarea ca pe un proces necesar și benefic, dar pun în continuare un semn de întrebare deasupra modului în care se va face clasificarea instituțiilor de învățămînt superior. În condițiile în care topul realizat de EUA acum aproape un an nu este considerat legitim pentru că metodologia de clasificare a fost lansată abia după publicarea lui, asociația a lămurit faptul că nu este abilitată să realizeze o astfel de ierarhizare. Astfel că, în urma unei evaluări pe parcursul căreia s-au întocmit zeci de documente și rapoarte rămîn cîteva opțiuni de îmbunătățire a desfășurării activităților academice și speranța că birocrăția în care s-au încîlcit instituțiile va fi de folos atunci cînd ministerul va găsi o soluție legală la problema clasificării universitare.

Conform **Legii Educației Naționale (LEN)** din 2011, ultima publicată în **Monitorul Oficial**, universitățile din **România** și programele lor de studiu trebuiau să fie ierarhizate anul acesta de către un „organism internațional cu competență în domeniul clasificării instituțiilor de învățămînt superior sau de către o agenție de asigurare a calității înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității din străinătate”. În urma cîștigării licitației organizate de **Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS)**, EUA a fost aleasă pentru a face o ierarhie a universităților românești și a programelor lor de studiu.

Astfel că acestea au fost încadrate într-una din cele trei categorii desemnate de **MECTS**: centrate pe educație, de educație și cercetare științifică și de cercetare avansată și educație. Această clasificare a fost făcută în baza autoevaluării transmise de instituțiile de învățămînt superior prin vîrșirea de documente în baza de date a **Unității Executive pentru Finanțarea Învățămîntului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFIS-CDI)**, urmînd ca EUA să programeze vizite la universități pentru a verifica veridicitatea datelor respective. Însă la momentul preluării **MECTS** de către ministrul **Ecaterina Andronescu**, într-o scrisoare semnată de secretarul general al EUA, **Lesley Wilson**, se preciza faptul că asociația participă la un exercițiu de evaluare și nu este abilitată să realizeze o clasificare a universităților din **România**.

Următorul pas pe care trebuiau să-l urmeze cei de la EUA era reprezentat

de procedurile de evaluare instituțională realizate de comisii în interiorul universităților. La **Iași**, aceste vizite s-au încheiat pentru trei dintre instituțiile de învățămînt superior. Astfel, echipe formate din cîte cinci membri din afara țării au analizat activitatea **Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)**, **Universității Tehnice „Gh. Asachi” (TUIASI)** și **Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” (UMF)** pe parcursul a cîte două întâlniri oficiale. Acestea au avut prioritate în procesul de evaluare, fiind universități din prima categorie.

O verificare fără semnificații

La **UAIC**, ultima vizită a avut loc la începutul lunii octombrie, instituția de învățămînt superior primind atunci o comisie alcătuită din patru profesori și un student care au observat modul în care se desfășoară activitățile didactice și de cercetare la nivelul universității. Conform raportului preliminar întocmit de EUA, relațiile internaționale și parteneriatele cu instituții din afara țării, precum și procesul didactic în sine sînt puncte tari ale **UAIC**. Aceștia au identificat, totuși și aspecte pe care universitatea le-ar putea îmbunătăți, cum ar fi relația cu piața muncii, stagiile de practică, implicarea în mediul de afaceri și, în general, în mediul social-economic. „Sînt observații și sugestii care nu sînt neapărat negative, le putem spune mai degrabă aspecte critice. În general, noi considerăm că ne-a prins bine această evaluare pentru că am beneficiat de o observație atentă, în sensul de analiză,

de metodă de cercetare socială din partea unor persoane din afara universității și care pot privi lucrurile mult mai corect, nu cu patimă sau cu pasiune și nici cu indiferență. Au existat cîteva aspecte referitoare la relația cu piața muncii, planificare a carierei, legate de partea mai aplicativă, dar au observat și că universitatea își respectă tradiția și misiunea și că e foarte bine integrată în circuitul academic internațional. Raportul final îl vom primi undeva în decembrie sau ianuarie”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rector al **UAIC**. Conducerea așteaptă ultimele considerații ale **EUA** chiar și în absența conștinuirii unei clasificări, considerînd binevenită implicarea unui astfel de organism internațional în procesul de evaluare. „Nu va exista o finalitate pe plan intern, în sensul că nu se vor aplica stimulente, penalizări în materie de finanțare sau un clasament al universităților, însă e o chestiune benefică pe plan intern. Nu trebuie să ne entuziasmăm prea mult și nici să ne întristăm cînd vine vorba de aceste evaluări pentru că nu sînt atît de semnificative”, a adăugat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**.

De pe drumul cel bun

La **UMF**, concluziile preliminare ale raportului de evaluare din partea **EUA** au fost prezentate pe 31 octombrie. Acestea menționează ca aspect pozitiv procesul de modernizare parcurs de universitate în plan academic și administrativ, insistînd în același timp pe dezvoltarea resurselor electronice de învățare care sînt puse la dispoziția studenților de la toate nivelurile de studiu. „EUA nu confirmă sau infirmă o anumită poziție, ci analizează situația universității și oferă un feedback. Raportul ne-a dezvăluit și puncte forte și puncte slabe. Una din direcțiile spre care am fost îndrumați, de exemplu, a fost să dăm o mai mare importanță liniei de licență de patru ani”, a explicat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rector al **UMF**. Ca și la începutul noului mandat al ministrului **Ecaterina Andronescu**, cînd s-a pus problema invalidării clasificării sau a reluării procesului de auto-evaluare, conducerea universității nu ia în considerare posibilitatea ca instituția de învățămînt superior să-și piardă statutul. „Ierarhizarea n-o

fac ei, dar pe baza acestor evaluări se poate face una. Ca să fiu sincer, ne-ar fi convenit să se facă în final și o clasificare care să se reflecte în finanțare pe contractul instituțional. Pentru noi avantajul a fost că pînă la urmă, după atîtea evaluări, ni s-a confirmat că drumul pe care mergem este unul bun și am văzut unde trebuie să mai depunem efort în mod deosebit”, a mai precizat rectorul **UMF**.

Și la **TUIASI** s-au organizat două vizite de cîte trei zile, cea de-a doua încheindu-se la sfîrșitul lunii octombrie, cu evaluarea **Facultății de Arhitectură și Inginerie Electrică, Energetică și Informatică Aplicată**. Conducerea universității este de părere că, deși evaluarea prin aceste vizite nu vizează ierarhizarea, ea este binevenită pentru că încadrează universitățile în rîndul celorlalte instituții de învățămînt superior europene. „Analiza se axează pe performanțe instituționale și la procesele de management din universități, vizibilitate, relații cu studenții. Urmărește un proces de îmbunătățire continuă, similar cu procesele din sistemul de management al calității. Nu urmărește clasificarea sau ierarhizarea unei universități. Multe instituții de învățămînt superior din Europa fac acest tip de evaluare fiindcă găsesc oameni care, prin aceste vizite, pot cu ușurință să dea sugestii de îmbunătățire. La fel ca și celelalte 11 universități de cercetare avansată, **TUIASI** a fost inclusă fără să mai plătească o taxă suplimentară de evaluare”, a declarat conf. univ. dr. **Carmen Teodosiu**, prorector responsabil cu cercetarea științifică la **TUIASI**.

În așteptarea raportului final

În cazul **USAMV**, a doua vizită de evaluare se va face la sfîrșitul lunii februarie 2013, prima desfășurîndu-se între 15 – 16 noiembrie, anul acesta.

Comisia a efectuat pe aceasta în scopul cunoașterii activităților din universitate, urmînd ca anul viitor să fie aprofundate procesele didactice și de cercetare. Deocamdată, reprezentanții instituției de învățămînt superior nu au primit nici un fel de observații, însă „a trebuit să întocmim un raport de maximum 25 de pagini și diverse alte anexe”, după cum a explicat prof. univ. dr. **Constantin Leonte**, prorector cu activitatea de cercetare, inovare și dezvoltare tehnologică la **USAMV**. În vederea evaluării de către membrii **EUA**, la nivelul universității a fost numită o comisie formată din 12 persoane care s-au ocupat de întocmirea raportului cerut de aceștia odată cu prima vizită. „Ca să

facem raportul s-a realizat mai întîi o analiză SWOT pe toată instituția, după care am detaliat toate problemele într-un număr relativ mic de pagini, cred eu. Nu am putut să ne referim decît foarte pe scurt la toate aspectele urmărite de EUA”, a mai spus prof. univ. dr. **Constantin Leonte**.

Reprezentanții asociației internaționale au stabilit o întîlnire cu rectorul **USAMV**, prof. univ. dr. **Vasile Vîntu**, o întrunire cu comisia de întocmire a raportului, una cu fiecare echipă de conducere de la fiecare dintre cele patru facultăți, dar și una cu studenți și persoane din afara universității, cu care aceasta are parteneriate. „În cea de-a doua vizită, vor dori să vadă două departamente în întregime, dar nu le alegem noi. Vor vrea să vadă două centre de cercetare. De asemenea, va mai avea loc o discuție cu ofițerul de credite, cel care distribuie fondurile pe universitate, o discuție cu liga studenților, după care vor dori să vadă toate documentele care atestă că noi avem parteneriate naționale și internaționale, toate documentele care atestă acreditările noastre de pana acum, toate documentele privind ultima ierarhizare a universităților de anul trecut”, a adăugat prorectorul **USAMV**.

Acesta a mai explicat și faptul că universitatea nu este obligată să țină cont de raportul final pe care îl va întocmi comisia **EUA**, întrucît aceasta stabilește doar o serie de aspecte pozitive și negative în ceea ce privește activitatea academică, însă nu se poate implica în vreun proces decizional de altă natură. „Era bine dacă se făcea o ierarhizare a universităților. Pînă la urmă toate universitățile din țară vor trece printr-o astfel de evaluare. Și dacă ei le-ar fi ierarhizat cumva și ar fi depins alocarea de fonduri de acest clasament, era un avantaj”, a mai declarat prof. univ. dr. **Constantin Leonte**.

Chiar dacă s-a stabilit că **EUA** nu poate să așeze universitățile într-un top național în funcție de rezultatele auto-evaluărilor și a verificării acestora în insituțiile de învățămînt superior, vizitele în teritoriu ale comisiilor europene au fost duse pînă la capăt, conform **LEN**. Și chiar dacă aplicarea retroactivă a legii pune în pericol clasificarea pe cele trei categorii a universităților, reprezentanții lor speră ca măcar procesul de evaluare și documentele emise cu prilejul acestuia să sprijine, la un moment dat, o ierarhizare legitimă. Pînă atunci își mai pot regla, acolo unde a sugerat comisia **EUA**, micile neajunsuri.

Mădălina OLARIU
Anca TOMA

Primiți comenzi?

Cine caută un loc în turnul de control

Una din cele mai înverșunate lupte pe care le duc oamenii în fiecare zi e cea pentru mîngîierea orgoliului cu putere. Uneori inconștient, alteori cu toată convingerea, căutăm încontinuu o autoritate asupra celor mai mici. În timp, viața ne devine un drum pe care am face orice să-l îndreptăm spre treptele de sus ale tuturor podiumurilor, dintr-o mîndrie greu de stăpînit.

Cum a preacurvit Măriuța

Cînd a intrat în ecosistem, **Măriuța** era un biet caras. Puiet fiind, se temea de peștii mari din baltă și a căutat cît mai repede o balenă de pe spinarea căreia să vadă tot. Primul ei regret a fost că nu s-a născut peste parazit, să poată să strîngă resturile dintre dinții răpitorilor care cutreierau de colo-ncoace. S-a gîndit că, în sfîrșit, n-ar mai fi trebuit să mintă lumea că-i face masaj la picioare balenei, cînd, de fapt, îi șoptea la ureche cele mai dulci vorbe pe care aceasta din urmă le auzise vreodată. Îi spunea cît e de frumoasă, de autoritară, de înțelegătoare, de atrăgătoare, de înțeleaptă, încît balena nu mai știa cum să-i mai facă pe plac **Măriuței**.

Așa i-au crescut pentru prima dată colții micuțului cărășel. Și-a dat seama că, încet-încet, poate să se uite urît pînă și la peștii răpitori a căror gingii jinduia să le curete cu puțin timp în urmă. N-a mai trecut mult și, deja, **Măriuța** se credea știucă, înofînd tîntos pe unde voiau aripioarele ei, fără să mai asculte de nimeni. Iar într-o zi, cără-

șelul s-a hotărît chiar să pună aripioara în pragul ecosistemul acvatic.

Așa că **Măriuța** s-a cocoțat pe-o piatră și a început să-și citească decretul. Peștii răpitori nu mai aveau voie să vîneze, fitofagii să mănînce verdeața de pe fundul bălții și broaștele trebuiau neapărat să înceteze cu cîntatul ăla îngrozitor și să aleagă: ori deasupra apei ori sub ea. Văzînd că tot ecosistemul se-apropie amenințător de ea, **Măriuța** a început să se teamă pentru prima oară. Și-a dat seama că, în ciuda tepilor crescuți sub branhii, a rămas tot un pui de caras mic neștiutor. Atunci a privit în jur și și-a dat seama că, uitînd să-i cînte-n strună balenei, aceasta și-a găsit alt peștișor neajutorat pe care să-l oblăduiască.

S-a temut **Măriuța**, dar s-a temut degeaba. Văzînd-o în goliciunea în care a rămas după ce s-a dezumflat, ceilalți au lăsat-o să plutească în derivă, pierdută în delirul ei.

Cătălin HOPULELE

Școala dragonului

- atunci am înțeles cum dobîndești puterea

Parcă cineva dădea drumul minotaurului la ora 14.00, cînd pe la toate blocurile tipetele noastre de joacă se încheiau și memorau răcnetele de la televizor, odată ce începea **Dragonball**. Cam pe atunci am înțeles că puterea o dobîndești doar prin trei moduri: ori te naști cu ea, ori prin magie, ori prin antrenament. De asemenea, era și o regulă generală, ca doar cei buni și cumsecade, precum **Songoku**, să fie cei mai puternici, în timp ce **Picolo**, întruchiparea răului, să piardă lupta finală. Mai erau tipi buni ca **Krillin**, **Yamcha**, sau **Tien**, însă fiecare dintre aceștia aveau cîte un defect, și nu puteau să pună mîna pe forța necesară să apere **Pămîntul**, deși își exersau manevrele zilnic. De aceea, împreună cu restul băieților, ne antrenam zilnic să combatem o posibilă invazie, prin tot felul de exerciții, de la căratul bolovanilor dintr-un colț al parcului în celălalt, pînă la făcut ture de bloc în toilul nopții. Mai greu era cînd trebuia să ne luptăm între noi, pentru

că fiecare era un **Songoku**, și nu aveau nici un **Picolo**, sau cînd vecinii veneau cu atacuri mai puternice decît „Valul țestoasei” cu care noi încercam înverșunat să dăm jos nucile din copac, exact sub ferestrele acestora. Cu cît strigam mai tare, încercînd să scoatem o rază de energie din palme, cu atît **Picolo** ieșea mai nervos pe ușă și ne urechea mai dureros.

Mai tîrziu, cînd a apărut **Dragonball Z**, am învățat două lucruri noi despre putere. Primul a fost de la **Picolo** și de la **Vegeta**, prințul sayanilor, care ne-au demonstrat nu doar că forța se naște pe atît de rapid pe cît de determinați sîntem, ci și că un strop de aroganță ne face mai tari. Iar al doilea, de la **Songoku**, care a confirmat spusele lui **Nietzsche**, cum că ceea ce nu ne omorîă, ne face mai puternici. Și chiar dacă tendința actuală e ca **Pămîntul** să fie apărut de niste păsări colorate și nervoase, mie tot îmi vine cîteodată să folosesc „Valul țestoasei” în direcția tonetei RATP atunci cînd nu primesc restul întreg.

Iulian BÎRZOI

- pînă cînd piedicile nevinovate de fînci nebuni ajung împunsături cu venin
- și-a dat seama că, în ciuda țepilor crescuți sub branhii, a rămas tot un pui de caras mic neștiutor
- măcar ceilalți doi să își împlinească promisiunile care acum par ca o păpădie luată de vînt

Poruncă pentru ingeri slabi

- iar jocul ăsta de rol în care ne mimăm amabilitatea e aproape sinistru

În cîteva clipe, mureai. Nici nu știai de unde-ți vine sfîrșitul acela subit, gîfîit și rece. Simțeai doar o întepătură repezită în umăr și, uneori, dacă venea prea tăios și sălbatic, te trîntea la pămînt. Nu plîngeai, nu te treceau dureri sufocante, dar îți exploda capul de ciudă fiindcă de-abia începusei să alergi și ți se părea nedrept. „Ai murit!”, ți se scrijelea pe sufletul istovit de-atîtea înfrîngeri cu un strigăt triumfător.

Te ridicai și priveai jocul de pe locul biruitului, înghițind în sec nodul acela îndulcit prea puțin de guma cu gust de fructe pe care-o mestecai de ore întregi. Nu mai erai puternic. Pierdeai și orgoliul, te îmbrăcai într-o rufă amestecată pe din două cu-n praf crud, umilînța, locul cel de-al doilea. Și jocul ăsta ni-l coasem pe suflet de mici. De cînd strigăm prima dată „Stop, al meu!” și ne lipim de-o vitrină sleită din

care rînjește sadic izbînda, o jucărie pe care-o vrea și cel care-a rămas în urmă, învinsul.

Pînă cînd, de dragul unui scaun mai moale, a unor strîngeri de mînă poleite cu ceva mai multă importanță, piedicile nevinovate de fînci nebuni ajung împunsături cu venin. Scurpături cu răutate crasă. Iar jocul ăsta de rol în care ne mimăm amabilitatea e aproape sinistru, fiindcă știm că dedesubtul măștilor sîntem flămînzi, ne cerem locul de deasupra celuiilalt, indiferent dacă pentru asta e nevoie de mai multe găleți, pixuri, umbrele ori de-o linguşeală ieftină. Pentru putere coborîm pătîmas la orice nivel.

La patiseria din colț se opresc doi băieți, îmbujorați de hîrjoneală și de greutatea ghiozdanelor late din spate. „Tanti, primiți comenzi?”, o-ntreabă

unul pe femeia cu mîinile înglodate în aluat. „Da”, ezită ea ridicînd sprînceana plină de făină. Copiii hohotesc o dată tare și-i strigă-n urechea aplecată spre fereștriuca la care se-adună clienții, „Culcat!”.

Anca TOMA

Cu două trepte înapoi

- de-o parte și de alta se înalță ziduri scorojite de secole

Cel mai înalt munte al lumii își așteaptă pe cărările neumblate fiii. Haina-i zgrunturoasă, acoperită cu pulberea iernii își cheamă croitorii cu pioleți, iar norii adunați ca un guler în jurul masivului împietrit se învîrt într-o horă de aburi.

Cu echipamentul pregătît, trei alpinisti își făgăduiesc că vor deveni stăpînii fiarei și că o vor îmblînzii cu steagul victoriei lor. Înainte de a porni la drum și-au promis unul celuilalt că vor cuceri împreună înălțimile și că nu vor lăsa pe nimeni în urmă, că vor primi toți trei laurii și că vor împrăștia ecoul bucuriei lor înspre trei zări.

La poalele muntelui, soarele scapă printre crengi luciri care se poticnesc în riul veșnic grăbit. De-o parte și de alta se înalță ziduri scorojite de secole care își aruncă ofrandele în apa învolburată. Printre șuierăturile sălbăticeiei, un strigăt înăbușit se pierde odată cu alunecarea alpinistului din urmă în prăpastia care îl înghite lacom. Un moment de neatenție, o piedică sau un gînd rău. Măcar ceilalți doi să își împlinească promisiunile care acum par ca o păpădie luată de vînt. Ajung la ultima treaptă de piatră, ridicată ca un zid al unei fortărețe. La mijlocul drumului, cu trupurile lipite de peretele înghetat, își agată speranțele de frînghiile care îi vor ridica în virful lumii. Însă numai unul dintre ei va simți răsufierea solemnă a masivului, cel din urmă prăbușindu-se cu funia și iluzia victoriei rupte în două. Un ghinion, o greșeală sau un blestem.

Deasupra norilor, ecoul ultimului alpinist nu răzbate în templul profanat, căci zarea aștepta trei strigăte încununate cu lauri. Vîntul îi fură steagul din mîini așa cum el le-a furat celorlalți armura de învingător, lăsîndu-le triumful dezgolît. Își simte umanitatea mai rece decît a muntelui pe care a vrut să îl cucerască, căci pînă și piatra se sparge, iar gheata se topește.

Cătălina DOBROVICEANU

Amintiri lovite cu putere

- acel plan de luptă prindea rădăcini în imaginația mea de copilă și se propășea în spini cu flori roșii la vîrfuri

De la ce vîrstă te ții minte?

Eu știu cît de tare bătea soarele în vara lui '95, cînd la înmormîntarea unchiului meu, tata pentru prima dată a refuzat să mă ia în brațe, fiindcă o ținea pe verioșoara mea deja orfană de un

Aș fi vrut s-o dau jos din brațele „mele” ca să mă întronzez eu

părinte. Nu reușisem să împlinim nici trei ani, nici eu, nici ea. Tot ce aveam pe atunci era sufletul de copil. Eram prietene. Zi de zi, de dimineată pînă-n amurg, cutreieram grădina bunicii ca pe o carte citită filă cu filă de nenumărate ori. Toate pisicile din mahala erau luate, hrănite, îmbrăcate și pieptănate pînă nu scăpau din minutele care nu făceau nici măcar un sfert din palma tatălui.

Eram, desigur, prietene. Dar tîn minte, în acea zi bătută de arșiță, eu îmi imaginam cum îi trag în jos **Katiei** poalele rochitei. Să o cobor din brațele „mele” ca să mă întronzez eu în ele. Mai tîn minte ura pe care am simțit-o, pentru prima dată în viața mea. Îmi măcina sufletul aparent inocent gestul pe care și l-a permis tocmai prietena mea verioșoară. L-a cuprins pe tata de gît în timp ce el continua s-o țină în brațe, așa ca pe mine. Acel plan de luptă prindea rădăcini în imaginația mea de copilă și se propășea în spini cu flori roșii la vîrfuri.

Tata m-a luat și pe mine în brațe, pentru că eu nu mă opream să-i sfredlesc prin carne și oase cu privirea-mi geloasă. Dar nici atunci febra nu și-a șters urma. Voiam să fiu singură pe piedestal. Să mușc doar eu din bucățile de piine dulce, în timp ce jos, perechi de ochi infometaji mestecă din obișnuită împreună cu mine.

Ne naștem cu reflexul supraviețuirii. Instinctiv ne hrănim cu puterile mamei ca mai apoi să apărem voinici pe retina ochiului pămîntesc.

Daniela VORTOLOMEI

Cine se ascunde printre foi?

Prin tipografie, editură și în toneta cu ziare și cărți de la colțul blocului, miroase a cerneală proaspătă. Culoarea abia lipită de colile din care ies personaje haioase sau declarații spumoase pare și mai aprinsă când revista este întinsă de un vânzător simpatic. Însă înainte să fie înșirate pe rafturi, ziarele și cărțile sînt meșteșugite în săli mari, de mîini harnice și uneori îmbătrînite. Care au uitat de cîți ani mîngîie colile și de cînd respiră tuș negru.

Oamenii care dau viață hîrtiei

● „iar am scos ziarul fîrziu!” ● 'nea Telu lucrează la chioșcul cu știri calde de mai bine de opt ani ● Bogdan corectează paginile și le machetează

Sub îngrijirea lui Costică Talpău, mașinăriile din tipografie rulează fără probleme

Cum s-a preschimbat sîngele-n cerneală

● se mulțumește cu gîndul că atunci cînd ceva se strică tot mai e nevoie de cineva care să repare

„Dacă mă credeți pe cuvînt, eu cînd mă uit pe un ziar, nu văd titlurile, mă uit să văd dacă cerneala este uniformă. Adică văd calitatea ziarului, nimic altceva”, îmi povestește **Costică Talpău**, care de 36 de ani ajută la culerea și turnarea literelor pe foi. Întotdeauna lucrează doar noaptea la tipografie, dar încă nu s-a obișnuit cu programul tîrziu, „doar fac asta din '76. Dintotdeauna a fost așa”, spune acesta cu un surîs lung pe față în timp ce mă conduce în „biroul” său, o sală în care mirosul de uzină se îmbină cu cel de cerneală și hîrtiei. Deodată se aude un zgomot puternic, iar mașina începe să turuie cu forță. O nouă ediție a unui ziar este tipărită.

Costică Talpău se consideră un nostalgic, căci pentru el totul a pornit de la principala menire a unui ziar, și anume ca acesta să fie citit. „Cînd eram tînc, mi-a plăcut în prostie să citesc. Am început cu romanele de

aventură, **Winnetou** de exemplu și altele care au mai apărut atunci”. Nu uită să menționeze și de **Tai-Pan**, un roman despre care zice că n-o să-l uite niciodată fiindcă „m-a impresionat istoria Japoniei. Primii europeni care au ajuns acolo au găsit un nivel de civilizație complet diferit față de ce era în Europa”, îmi spune acesta în timp ce-și întoarce ușor bărbia rotundă spre cilindrii care pasau de la unul la altul o bandă continuă de hîrtie.

Rotativă englezească

Îmi întorc și eu privirea spre aparatul care pare scos dintr-un motor colosal, dar **Costică** nu pare la fel de uimit ca mine. Nu pentru că s-ar fi obișnuit cu el, ci pentru că ar fi văzut și cum ar arăta viitorul tipăritului. „Băiete, ce fac eu aici, pusul plăcilor în mașină, reglarea cernelii, a apei, s-ar putea să nu mai trebuiască. Ce vezi în față e un model vechi de rotativă, dar am fost odată la o tipografie în **Anglia** și să vezi acolo ce industrie e. Ei nu aveau nevoie de oameni, doar un informatician care să regleze programul și mașina făcea restul”, îmi povestește acesta, privindu-mă atent pe

sub ochelarii sprijiniți de nas.

Se mulțumește cu gîndul că, totuși, nimic nu durează mult și știe că atunci cînd se strică ceva, tot mai e nevoie de cineva care să repare totul. „Eu aici bat culorile după ochi, iar mașina aceea o făcea automat. Dar ce face calculatorul cînd șobolanii îți mănîncă un mînunchi întreg de hîrtie?”, spune acesta întinzîndu-și degetele făcute ghem spre mine. Acum vorbește din experiență, **Costică** știind că pericolul ca un ziar să nu iasă vine de obicei din exterior, e ceva la care nu te poți aștepta. „Am pățit-o odată, a trebuit să scoatem ziarul a doua zi la cinci. Altă dată, pe vremea lui Ceaușescu, ni s-a stricat mașina de turnat plăci de plumb. Ce facem? Dăm telefoane și aducem una de la Suceava, iar la intrarea în Păcurari se răsturnase mașina. Iar am scos ziaarele tîrziu”, povestește acesta rîzînd cu poftă.

Pe o bandă încep să iasă rapid noi ediții, iar tipograful ia una rapid să verifice de greșeli. După o scurtă cercetare pe fiecare pagină, se întoarce întinzînd ziarul spre mine, ca să văd și eu cum arată o ediție proaspătă.

Paul ANDRICI

Pictorul de la taraba cu ziare

● toți studenții de la căminele din Tîrgușor îl știu și le este prieten

'Nea **Telu** pictează, scrie, face sport, se pricepe și la muzică, film, literatură, dar cel mai bine stăpînește presa. Știe zilnic care sînt cele mai importante știri, din ziare dar și de prin cartier. „Primul loc unde trebuie să mergi cînd ajungi într-un oraș e chioșcul de reviste și primul om pe care trebuie să ți-l faci prieten e cel care vinde acolo. El știe tot ce mișcă, iar dacă nu știe, află”, spune bărbatul cu barba căruntă, dar cu ochii de un albastru viu. Lucrează la taraba cu știri calde de mai bine de opt ani. A început dintr-o întîmplare, după ce a ținut locul unui cunoscut pentru trei zile. Înainte de asta însă îi controla pe cei care vindeau presă, zilnic, pe bicicletă. Trebuia să vadă dacă „nu mirosoa a băutură, dacă sînt la treabă sau dacă nu fac și alte afaceri”, îmi împărtășește 'nea **Telu**. Nu e străin de nici un subiect și, în timp ce-mi spune că cinematografia din **România** e pe moarte, pregătește trei ziare. Îmi explică de ce abia după ce un bătrînel îi întinde șase lei, ia vrafal de pagini tipărite și începe să-i povestească de un cutremur din **California**. A ajuns să cunoască gusturile clientilor dar și poveștile lor de viață pentru că „mereu vreau să învăț ceva nou”.

Cînd nu este însă în spatele tarabei bărbatul pictează. Nu l-a învățat nimeni să plimbe pensula pe pînză ci a fost autodidact, cum îi place acestuia să spună. A încercat doi ani la rînd să intre la **Faculta-**

tea de Arte după liceu, dar nu a avut noroc. Nu terminase nici o școală cu profil artistic și nici nu a avut artiști în familie care să-l pregătească, iar „pe vremea aceea era o bătaie incredibilă pe locuri”. Pe lîngă asta își amintește că nici nu a stat toate cele opt ore ale examenului în sală pentru că „aveam o piesă de teatru de văzut”, spune el rîzînd. Este nemulțumit însă de tinerii de azi, de cunoștințele acestora și activitățile lor din timpul liber. „Cînd eram eu tînăr umblam, ne agitam. Mai făceam și fotbal și handbal, șah, scrabble, mergeam la film, la teatru, făceam muzică. Înceai de toate și vedeai ce-ți place”, spune 'nea **Telu** dezamăgit.

Cu toate acestea, toți elevii de la liceul de sport de alături și o parte dintre studenții din **Tîrgușor** îl știu și le este prieten. Le mai împrumută câte un ziar dacă orele sau cursurile se anunță mai lungi, le mai dă și „pe cont” câte un pachet de țigări, un bilet **RATP**, prezervative sau gume de mestecat și îi ajută mereu cu sfaturi dacă aceștia le cer. „Mă pricep la orice, iar dacă este vreun lucru la care nu mă pricep sigur m-a interesat și am citit despre el”, se dă bărbatul drept exemplu după ce un elev de liceu care a venit după un pachet de gume n-a știut să răspundă la o întrebare de cultură generală.

Nu se consideră bătrîn, ci doar un pic înțelept dar, zice el, „asta nu-i un lucru bun. Înțelepciunea nu-mi dă de mîncare și nu face bani. Doar te face să gîndești, iar în ziua de azi asta nu-i bine.”

Andrei MIHAI

Ziarele nu se vînd singure

Cu fața în oglinda paginii

● n-ar putea pune degetul pe-un singur titlu sau autor care, în interes de serviciu, să-l fi marcat

Bogdan Piftor mai privește din cînd în cînd spre ușile prin care se trece dintr-un birou într-altul, și socotește că „sînt vreo opt ani de cînd fac asta, am început din facultate”. El este cel care corectează, așază și machetează paginile cărților înainte ca acestea să vadă cerneala tiparului. Deși a terminat **Asistentă Socială**, una dintre specializările **Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice**, s-a angajat la o editură cînd era în cel de-al patrulea an de studii, „chiar dacă nu avea nici o treabă cu ceea ce făceam eu”. Meseria lui s-ar putea prescurta simplu în „DTP” (n.r. „desktop publish-

ing”), „adică cel care procesează textul și imaginile unui document pentru a fi pe urmă imprimat”. Nu-și amintește dintre toate cite a citit, care a fost cartea care i-a plăcut cel mai mult, dar se bucură că serviciul îi permite să adauge săptămînal cite o „doză nouă de informații”. De la literatură la volumele de specialitate ale **Editurii Polirom**, pe care trebuie să stea mai mult cînd le parcurge, **Bogdan** știe pe de rost schema după care se ghidează atunci cînd filele ajung în format electronic la el, la a doua mîină de corecturi.

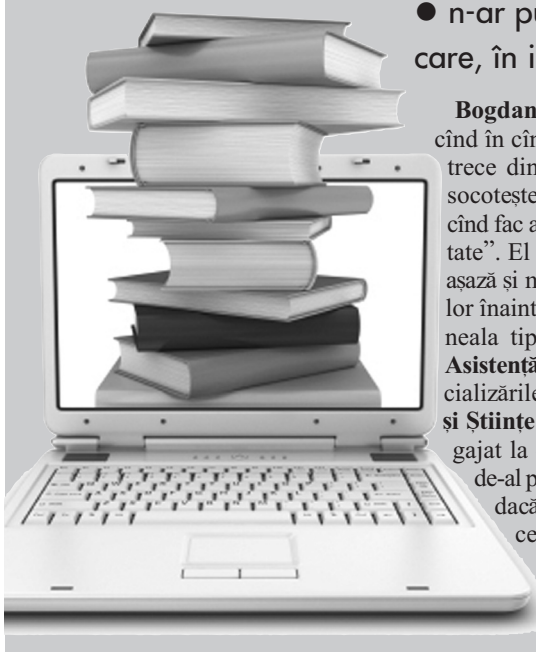
N-ar putea pune degetul pe-un singur titlu sau autor care, în interes de serviciu, să-l fi marcat. Cu frămîntări de palme îmi spune că au

fost multe situațiile în care „după ce am citit un anumit scriitor și-apoi l-am văzut prin editură să mi-l fi imaginat altfel”. Și zice că pînă la urmă aceștia „sînt oameni obișnuiți” și că noi, cititorii „le atribuim calități supraomenești”. Cînd cineva mai zăbovește cu cite o hîrtie sau un dosar în mîină, între cele două uși, privirea lui **Bogdan** îi fuge într-acolo și apreciază că, în zilele pline, are de revizuit de la patruzeci pînă la optzeci de pagini. Iar într-o săptămîină, în funcție de format „e gata și-un volum”, pe care el are sarcina de a-l trimite la tipărit, fiind și ultimul care-l vede în starea „brută”. Nu s-ar putea întoarce la statutul de cititor obișnuit, naiv „chiar dacă și-n timpul liber citesc”,

și, bucurîndu-se de avantajul meseriei, și-a întemeiat o mică bibliotecă de lecturi pe care nu le-ar putea vedea decît obligatorii.

Răbdarea a fost cea care l-a determinat să nu se îndrepte către o altă ocupație, la fel și rutina pe care a înlocuit-o cu „ceva nou de învățat”. A cochetat puțin și cu ideea de a trece de cealaltă parte a condeiului și de a deveni la rîndul său scriitor, dar „n-aș ști de unde să încep”. **Bogdan** își netezește puloverul albastru și, cu gîndul la sutele de file pe care le-a parcurs, trasează o linie imaginară. Este mîndru că a făcut atîtea cărți.

Mădălina MORARU

Îmi pare bine dacă unii dintre angajații

● interviu cu managerul Operei Naționale din București

„Cînd ești cu garda jos atunci primești cele mai multe lovituri”

După ce a absolvit Liceul de Coregrafie, a urcat pe scena Operei Naționale din București. În timpul unui spectacol, piciorul i s-a prins într-o scîndură, iar pirueta i s-a întors împotriva ei înseși. De atunci, dansul i s-a înmuiat în tehnică odată cu ligamentele, sporind mai cu seamă în expresivitate. La 30 de ani, a început Facultatea de Coregrafie la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică, „I. L. Caragiale”, din capitală. După un an, s-a transferat la „Regie”. Cu un premiu UNITER pentru debut cîștigat în 1993, Beatrice Rancea a montat în țară, ca și-n Ungaria sau Statele Unite ale Americii. A transformat în spectacole de teatru, regizînd și dramatizînd totodată, poveștile romanelor „Maestrul și Margareta” și „Cocoșatul de la Notre-Dame”. Din 2005 și pînă în 2007, a fost director interimar la Teatrul Național din Constanța, iar din 2011 conduce Opera ieșeană. Înainte să ajungă aici, a fost avertizată că locul acesta o va ofili. Cu mai mult de trei procese deschise de foști angajați și cu-o sesizare la DNA, artistul cuprins în birou, îmi închipui că trebuie să tragă adînc aer în piept, să nu se șteargă ca într-o groapă. În facultate, colegii îi spuneau că le era și frică să o salute, de cîtă distanță impunea spontan. Dar cînd începe să îți vorbească, numai cu greu te-ai putea scutura de-o vrajă ca de Rhin, ce nu-ți lasă loc de-ndoială. „Cu toții avem un destin. Niciodată nu nimerești înîmplător”, îmi spune.

OPINIA VECHE: Ați repetat de foarte multe ori că sînteți regizor, artist, iar nu birocrat, semnatar de hîrtii. Simțiți că vă risipiți ca director de Operă?

BEATRICE RANCEA: Orice creator sau artist, dacă este coborît de pe scenă și pus la un birou, unde are de făcut numai lucruri administrative de dimineată pînă seara, trăiește frustrarea la un moment dat. În definitiv, în primul rînd, sîntem artiști.

O.V.: Spuneți că una dintre lecțiile memorabile pe care le-ați învățat în facultate este că regizorul e responsabil pentru tot: pentru becul care se sparge, ca și pentru jocul actorilor. Simțiți, ca manager de Operă, o responsa-

bilitate similară?

B.R.: Mult mai mare! Un manager reprezintă imaginea instituției, reprezintă becurile care ard sau nu în instituție, sau reclamele care există ori nu în oraș. Este responsabil de tot ce se întîmplă administrativ și artistic. Mai ales artistic! Dar partea artistică nu poate funcționa dacă segmentul administrativ, cu toată burocrăția în care ne-am îngropat, nu funcționează bine.

O.V.: Ați precizat la un moment dat că la starea în care ați găsit Opera din Iași, nici un regizor important nu ar fi acceptat să monteze aici, dacă nu s-ar fi aflat într-o relație de prietenie cu dumneavoastră. V-ați gîndit că această supra-responsabilitate se poate

transforma ușor în nevoie de putere ori de control?

B.R.: Nu. Astea sînt niște obligații pe care le avem ca manageri: să ne implicăm în tot ceea ce înseamnă instituție. De asta s-a și inventat acest cuvînt, „manager”, care nu mai este un simplu director general. El trebuie să se priceapă la toate și ideal ar fi să se priceapă și la partea artistică. Managerul este un om care știe foarte bine să administreze imaginea și fondurile unei instituții. Repet, de asta s-a inventat acest cuvînt, „manager”, care nu înseamnă simplu director. Cu atît mai mult aici, în Iași, unde erau atît de multe lucruri nerezolvate, unde nu era nici măcar un pas făcut înaintea mea, pe care să-l urmez, unde nu existase nici o încercare de a rezolva niște probleme, cu atît mai mult este nevoie de șederea mea zilnică aici.

Cînd o să plec, înseamnă că pentru mine s-a tras linie

O.V.: În 2011, cînd ați preluat conducerea Operei din Iași ați spus că vă propuneți să-i redată strălucirea și nimeni nu vă va putea păcăli. Într-un interviu, la Radio Nord-Est, ziceați că cel mai mare defect al dumneavoastră e că acordați oamenilor prea multă încredere și greșiți. Vă este frică că oamenii încearcă să vă tragă pe sfoară?

B.R.: S-a încercat să fiu trasă pe sfoară. Începînd cu vechea conducere și contabilitatea. Atunci cînd managerul nu are un contabil-șef pe care să se poată baza, iar situația financiar-administrativă nu este foarte bine ținută sub control, totul devine periculos pentru toată lumea. Iar primul lucru care s-a încercat a fost să mi se aducă să semnez hîrtii strecurate printre multe altele, pe care, dacă n-aș fi fost atentă, aș fi putut să le semnez și aș fi comis, fără să știu, ilegalități.

O.V.: Ați fost avertizată sau erați conștientă să vă preocupați în primul rînd de lucrurile astea?

B.R.: Eram conștientă fiindcă asta e avantajul noilor reglementări legislative, că managerul își poate crea o echipă, în care cel mai important loc îl ocupă contabilul-șef. De asta, perioada de directorat de la Constanța, de dinainte să vin în Iași, mi-a prins foarte bine. Pentru mine a fost stresant fiindcă avînd încredere în oameni, riști să crezi că nimeni nu-ți vrea răul și pe urmă, cînd îți dai seama că lucrurile nu stau chiar așa cum ti le-ai închipuit, trebuie să te gîndești cu frică la ce-ai făcut de-ai ajuns să te înșeli. Nici o secundă, din momentul în care am preluat Opera, nu mi-am imaginat c-o să am asemenea piedici și că există persoane – mă refer la vechea conducere – care și-au dat termen, că pînă în septembrie o să mă facă să plec singură.

O.V.: Ziceați ca Tudor Mărăscu v-a sfătuit să nu vă legați la cap cu ce nu vă merită, referindu-se la Operă. Credeți că, pînă la urmă, totuși vă merită?

B.R.: Da! De asta sînt în continuare aici. Ai clipe în care te gîndești de ce trebuie să pășești atîtea lucruri cînd, normal, ai cele mai bune intenții. Dacă n-aș fi avut cele mai bune intenții, nu aș fi avut de ce să rămîn aici. Îmi doresc să montez, îmi doresc să fiu acasă, cu familia, să stau cu căteii mei, îmi doresc viața personală pe care o are oricine cînd pleacă de la birou și pe care, eu, aici, n-o am. Dar nu-mi pare rău și nu mă plîng fiindcă, în continuare, mi se pare că merită. Cînd voi pleca, nu cred că va trebui să explic de ce am plecat – înseamnă că pentru mine, s-a tras

linie.

Nu-mi place să mă iubească lumea!

O.V.: Ați precizat la un moment dat că v-ați prezentat la concurs fără să știe mama dumneavoastră, fiindcă n-ar fi fost de acord. Cu toate sfaturile astea, ați ajuns să vă gîndiți că aici v-ați rata sau, dimpotrivă, v-au accentuat ambiția?

B.R.: Eu am avut ambiția – dacă „ambitie” îi putem spune – de a aduce instituția acolo unde cred că merită să fie datorită oamenilor ei. Fiindcă, am mai spus-o, marea majoritate au o calitate umană, nu numai artistică sau profesională, deosebită și asta e motivul pentru care mă aflu aici.

O.V.: După trei procese vă mai este drag acest colectiv?

B.R.: În mare parte, da. Am mai multe procese. Am ajuns și la Direcția Național Anticorupție (DNA), să dau cu subsemnatul pe mai mult de opt pagini. La început, mi s-a părut amuzant, dar după aceea m-am gîndit: „oare chiar merită?”. Sau, cum să spun, cînd apari în ziare și mama primește la București știrile astea și vede că sînt în atenția DNA-ului pentru cît am furat eu din Operă, iar apoi primesc un telefon din care să aflu că a luat-o salvarea, fiindcă a făcut un preinfarct, lucrurile astea încetează de-a mai fi amuzante. Cît mai poți merge cu ideea că merită ceea ce faci?

O.V.: Credeți că vă iubesc oamenii de-aici?

B.R.: Cred că mă iubesc. Bine, nu cred că există vreun om care să fie iubit de toată lumea. Dar cred că pentru marea majoritate înseamnă ceva. Nu-mi doresc să fiu iubită. Cred că cel mai important este să respecti un om și să-i înțelegi demersurile. Deci, nici nu-mi place să mă iubească lumea! Pentru că există în asta un risc de a te relaxa. Îți spui: uite, mă iubeste lumea, nu mi se poate întîmpla nimic și apoi te trezești că lucrurile nu stau chiar așa.

O.V.: Adică, dacă v-ați închipui că sînteti iubită, ați avea încredere în oameni și-ar fi periculos.

B.R.: Da, pentru că în momentul în care ești cu garda jos, atunci primești cele mai multe lovituri, fiindcă-ți închipui că nu ți se poate întîmpla nimic venind din spre prieteni. Dar tot timpul ți se poate întîmpla ceva, mai ales de la prieteni!

E clar că-i nevoie de-o autoritate dublă aici, față de cea normală

O.V.: Știți că unii angajați se referă la Operă ca la o Bastilie în care nu există alte sisteme de ierarhie și toată lumea se simte somată să răspundă numai în fața dumneavoastră?

B.R.: Nu. Sincer. Eu n-am auzit astfel de replici și nu știu să se vorbească despre așa ceva.

O.V.: Atunci știți că inspirați frică unora dintre angajații dumneavoastră?

B.R.: În momentul în care te consideri, să nu spun vinovat, dar știi că ai niște probleme, atunci, într-adevăr, ți-e frică. Oamenii care lucrează cu mine, eu știu că și fac treaba foarte bine. Asta e și motivul pentru care nu are de ce să-ți fie frică.

O.V.: Deci nu vă recunoașteți în profilul directorului autoritar?

B.R.: Trebuie să ai o autoritate. Este imposibil să ai peste 250 de angajați și să faci fiecare ce vrea. Normal că trebuie să

ai o autoritate, dar nu una aberantă.

O.V.: Atunci nu vă recunoașteți ca avînd o „mînă de fier”.

B.R.: Ba da, cred că am o mînă de fier! Pentru că într-o instituție precum Opera pe care am preluat-o eu, unde nimeni nu avea o fișă a postului, unde nimeni nu știa care-i sînt atribuțiile și făcea fiecare cum voia, era nevoie de asta. Opera – cred că este unică în România, a fost o instituție pe care am preluat-o fără inventar. Deci, în condițiile astea, e clar că-i nevoie de-o autoritate dublă față de cea normală, care-ar funcționa într-o instituție în care lucrurile sînt bine echilibrate și grupate, unde oamenii își știu locul.

Fac echipă foarte bună cu oricine își vede de treabă

O.V.: Procesele pe care le-ați pierdut v-au dat de gîndit?

B.R.: Nu! Procesele se cîștigă sau se pierd în baza unor legi care sînt foarte ușor de interpretat. De exemplu, în contractul dintre mine și Minister, există un paragraf de felul următor: „managerul are dreptul să monteze un spectacol pe an, în instituția pe care o conduce”. Asta e legea ministerului. Dar vine, apoi, Codul Muncii. Care spune că dacă un manager montează în instituția pe care o conduce, apare un conflict de interese și poți să intri în penal, fiindcă nu ai dreptul să te plătești tu, pe tine. Dar lucrurile astea nu sînt clare. Norocul meu este că dintre toți managerii din ultimii cinci ani, eu și Mihai Măniuțiu, cred, sîntem singurii care nu am montat și nu ne-am remunerat noi, pe noi, în instituțiile pe care le conducem. Iar aici, la Opera din Iași, au fost în mod intenționat lăsate lucrurile în așa fel, încît să se profite de ambiguitatea legilor. Dirijorul de cor a cîștigat procesul (n.r.: Valeriu Gîdei). Dar el nu avea studii, nu avea o diplomă de dirijat cor. Deci orice om din cor, dacă este fratele directorului (n.r.: Dan Gîdei, director adjunct) poate să ajungă să dirijeze corul, nu? Pentru că

Eram ca un puteam fi

O.V.: Credeți că aveți talent ca manager?

B.R.: Eu nu știu ce talente am – ascunse sau mai puțin ascunse, descoperite mai devreme sau mai tîrziu. Dar știu că îmi asum responsabilitatea a tot ceea ce fac și știu că acolo unde am fost trimisă, numită sau acolo unde am început o activitate, indiferent de domeniu, am încercat să-mi fac treaba cît am putut eu de bine. Cu cea mai mare seriozitate și cu cea mai mare responsabilitate. De la o prezentare de modă, care pare un lucru foarte simplu, la un videoclip de televiziune și pînă la a conduce o instituție, pentru mine e același lucru, în sensul că acolo unde mă duc, mă implic cît pot eu de mult.

O.V.: Ați avut o adolescență rebelă care să vă fi obișnuit cu luatul vieții de carne?

B.R.: Da. Pot să spun că într-un fel, a fost norocul meu că am crescut doar cu mama. Părinții s-au despărțit cînd eram foarte mică și această latură masculină a mea s-a dezvoltat, probabil, chiar de la început. Eram exact ca un băiețoi și nu puteam fi controlată. Norocul meu era

jați resimt că aici e-o mînă de fier

naționale din Iași, Beatrice Rancea

dînsul așa dirija corul, pentru că era fratele directorului. Bun. Era păstrat pe niște state de funcții și de plată în felul următor: într-o parte, ca maestru de cor, în altă parte, ca dirijor de cor. Depinde ce lege-i venea. Și așa a cîștigat procesul. Dacă-i spuneam că n-are diplomă de dirijor, putea ieși cu: „stați puțin, dar eu sînt maestru de cor!” Oricum o dădea, ar fi ieșit bine pentru el. Eu am cerut pur și simplu ca cei care au funcții de răspundere sau se implică în activitățile specifice șefilor de departamente să aibă studii superioare.

O.V.: Avea o experiență de 30 de ani. I-ați pus la îndoială competențele?

B.R.: Nu, dar vreau ca oamenii care lucrează aici să fie școliți. Regizorii care montează, vreau să aibă o diplomă de regie, iar dirijorii să aibă o diplomă de dirijat orchestră, nu oricum. De asta am adus aici și unii dintre cei mai buni dirijori din țară. Vreau ca oamenii să fie foarte bine pregătiți cînd ajung aici. Îmi pare bine dacă unii dintre angajați resimt asta, că aici e-o mînă de fier care-i determină să-și facă griji. Fiindcă aceia se simt descoperiți. Vă spun, eu fac echipă foarte bună cu oricine își vede de treabă.

Niciodată nu mi-am pus problema că sînt uitată

O.V.: Zvonul „Bastiliei” a apărut și în urma faptului că oamenii par să se simtă tînuți în lanț de Operă, fiind forțați direct sau indirect să renunțe la colaborările personale cu alte instituții sau organizații.

B.R.: Vă arăt toate hîrtille de colaborări! Nici una nu cred să fi fost respinsă! Cereți absolut toate hîrtille de la Registratură. Atît am spus: ca-n orice instituție, și aici se face o cerere: „lăsați-mă să colaborez cu nu-știu-cine”. Acum am citiva oameni plecați în străinătate, fiindcă mi se pare normal să-i las să-și facă rost de niște bani. Am avut două luni, în vară, în care aproape toată trupa de balet și-a luat învoiri și-a plecat în **Italia** sau pe vase de

băiețoi și nu controlată

că fiind atît de dedicată dansului, nu am fost un adolescent care să facă probleme. Nu știam altceva decît să stau de dimineată pînă seara în sala de balet sau să mă duc la spectacole. De la patru ani, cînd am început dansul, și pînă la 19 ani cînd am terminat **Liceul de Coregrafie** nu am fost la nici o petrecere, la nici un chef, sau, cum se spunea pe atunci, înainte de '90, la nici un „ceai”. Pentru că în momentul în care pierzi o noapte sau mîncîci necorespunzător, asta se simte. Nici nu se punea problema să consum alcool, n-am băut nici măcar o bere atîta timp cît am dansat, pentru că totul își pune amprenta asupra condiției fizice. Dacă vrei să faci performanță în dans, trebuie să fii conștient că în mușchi se reflectă orice dezechilibru.

O.V.: Și nu vi s-a spus niciodată că „nu așa trăiește un tînăr”?

B.R.: Nu! O făceam pur și simplu organic. De asta spun că eu am avut norocul să nu fiu niciodată obligată de părinți. Știți cum este, toate mamele își doresc ca fetitele lor să fie balerine, apoi artiste, apoi cîntărete, să le vadă toată lumea la televizor. La mine a fost totul

croazieră ori în altă parte. Săptămîna trecută, chiar, au fost interpreți care au colaborat cu **Filarmonica**. Acum sînt interpreți care se află la **Galați** și colaborează cu **Teatrul Muzical** de acolo. Deci, ce pot eu să vă spun e că nu cred că o să găsiți nici măcar o cerere a unui angajat, din orice compartiment, care să nu fi fost aprobată. **Opis Band**-ul a plecat în **București**. Mi-a părut foarte bine pentru ei! Le-am dat absolut tot. Toate instrumentele de care au avut nevoie. Au plecat pînă și cu mașina instituției. Nici o secundă n-a fost vorba ca un angajat să-și dorească să plece, iar eu nu doar să-l las, dar să-l și ajut cît pot! De exemplu, la spectacolul „Don Giovanni”, a fost și domnul **Holender**. Mi-a spus: „cum ați putut să faceți ce-ați făcut?” – cu o interpretă. Zic: „Păi, ce-am făcut?” „Dacă era la mine în instituție, avea de ales: la Operă sau la Filarmonică. Nu avea cum să le facă pe amîndouă bine.” Textual mi-a spus: „le-a făcut pe amîndouă nu foarte bine și a cîntat mai prost, evident, la Operă, care era casa ei, fiindcă era obosită după Filarmonică. La mine în instituție niciodată n-ar fi avut voie să se ducă să interpreteze, la diferență de numai o zi, două roluri foarte grele!” Eu am lăsat-o să plece, cu amendamentul ca repetițiile de la **Filarmonică** să nu împiedice repetițiile **Operei**, evident! A plecat la **Filarmonică**, a cîntat prost la noi în spectacol, sub privirile domnului **Holender**, iar dînsul mi-a zis clar. Dacă eu o opream, n-ar fi zis că am ceva cu ea, în mod individual?!

O.V.: Vă întrebam mai devreme dacă simțiți că vă îngropați aici fiindcă, de exemplu, pe afișele Operei din București nu apare numele managerului. Simțiți nevoia să nu vi se șteargă numele din memoria publicului?

B.R.: Nu, e un tipic. Eu știu că-n toată țara și-n toată lumea, pe afiș trebuie să apară numele managerului și stagiunea, fiindcă afișele rămîn undeva, într-o arhivă. Eu l-am învățat și pe fostul manager

să-și pună numele.

O.V.: Deci nu vă e frică să nu intrați cumva, într-un con de umbă.

B.R.: Nu, dimpotrivă! Eu, și din păcate, și spre bucuria mea, sînt o persoană publică. Nu numai ca manager, dar am fost implicată în viața publică de cînd eram mică. N-am lucrat numai operă, ci și balet, am lucrat prezentări de modă, am avut și o emisiune de televiziune, am fost la **Protecția Animalelor**, am fost la **Camera Deputaților** ca să salvăm căteii... Uneori îmi pun ochelari de soare și șapcă sperînd că nu voi fi recunoscută. Amuzamentul e în **Piața Obor**, unde toate vînzătoarele strigă după mine: „Hei! Dansez pentru tine! Ce credeți, că nu vă recunoaștem cu șapcă?” Si stai și fă poze cu 30 de oameni care stau la rînd...

O.V.: Ați jucat preponderent roluri întunecate. V-au atras psihologii personajelor ăstora?

B.R.: Am avut foarte multe roluri de compoziție, de fapt. Fiindcă mie, în afară de tehnica baletului, mi-a plăcut foarte mult interpretarea și apropierea de actorie. Asta-i motivul pentru care mai pot și acum să interpretez în astfel de spectacole de teatru-dans. Nu mă mai bazez pe o tehnică foarte complicată de dans, pe care, și din pricina operației, și din pricina vîrstei, nu aș avea cum s-o mai susțin. Dar, repet, n-am dispărut niciodată din atenția publică și nu mă sperie asta. De exemplu, după ce am divorțat de **Bleont**, toată lumea mi-a spus: „păstrează-ți numele, că de 16 ani toată lumea te știe de Beatrice Bleont.” Prima dată chiar m-am gîndit. Și actualul meu soț era de acord, și **Bleont** era de acord. Pe urmă am zis: „măi, să dea Dumnezeu să fiu eu sănătoasă, că un nume îmi fac oricînd!” Niciodată nu mi-am pus problema că sînt uitată.

Vreau să cred că pot să mai exist ca interpret

O.V.: Cînd ați montat primul spectacol la Teatrul Național, l-ați pus pe Bleont într-un rol secundar și toată lumea vă spunea că o să aveți sala goală fiindcă nu apar pe afiș nume cunoscute, dar n-ați modificat nimic.

B.R.: Mereu am avut norocul să nu accept compromisuri. Nici cînd am montat la **Național** și toată lumea se bătea să ajungă acolo. Eu n-am vrut să montez orice sau oricînd, numai ca să mă văd acolo. Am montat numai cînd am crezut în ceea ce fac și nu am acceptat nici o schimbare a direcției. Asta-i motivul pentru care nici aici, la mine, chiar dacă, probabil, unii nu cred, nu am intervenit niciodată în determinarea castingului unui spectacol. Pentru că eu, ca regizor, n-am acceptat niciodată așa ceva, deci n-am cum să impun un lucru pe care-l detest! N-am acceptat niciodată să vină la mine directorii de teatre să-mi explice c-ar fi mai bine să lucrez cu o anumită persoană.

O.V.: Cum vă explicați că inspirați atîta distanță?

B.R.: Nu știu. Aveam colegi în facultate care mi-au spus: „vai de mine, cînd treceai pe coridor, parcă mă izbeam de perete. Mi-era și frică să te salut.” Iar eu eram, pe atunci, studentă la **Teatru**, după ce terminasem cu dansul. Dar nu știu de unde vine chestia asta. Noi nu ne vedeam niciodată pe noi înșine din afară, așa cum sîntem percepuți.

O.V.: Cum vă tîneți în frîu orgoliul?

B.R.: Cel mai frumos lucru, pentru mine – unii îmi spun că exagerez – e păstrarea unui fel de umilință. E foarte

„N-am dispărut niciodată din atenția publică și nu mă sperie asta”

important să nu crezi că ești altceva decît ești. Iar eu nu cred că sînt un om altfel decît absolut normal. Și n-o spun declarativ. O spun sincer! Am avut o cunoștință care mi-a zis: „măi, era nici să nu te recunosc! Cum să te pui așa, în niște situații...” Mie mi se pare normal ca atunci cînd te duci la o masă, să te pună cineva în capul mesei. Nu să te duci tu și apoi să te ridice, că ai ocupat locul altuia, care-i mai important decît tine. Încerc să ajut tot ce-i pe lîngă mine cu cît mi-a dat și mie, **Dumnezeu**. Glumeam că am făcut potecă pe la Minister, cît m-am tot dus și m-am rugat pentru instituție. Le-am spus: „nici pentru mama mea nu m-am rugat, cît mă rog pentru Opera din Iași. Instituția asta are nevoie de suport financiar mai mult decît oricare alta din țară! Se deschide o sală nouă! Oamenii ăștia au nevoie de costume, publicul are nevoie de montări mari, fiindcă șase ani au stat într-o Casă de Cultură!” E o umilință să ceri bani, nu?! Aici, eu am dansat pe gratis, am montat pe gratis. Chiar glumeam, că eu, de două ori, în viața mea, am făcut împrumuturi la bancă: cînd am fost director la **Constanța** și acum. Știți cum sînt regizorii: cît fac, atîta au. Sînd aici, mi-am pierdut foarte multe contracte cu firme pentru care făceam lansări de produse sau evenimente în **București**. Mă bucur că am rămas și la „Dansez pentru tine”, fiindcă a-i plăti cuiva biletul de avion, că omul nu poate fi plecat din **Iași**, e o cheltuială în plus pentru ei. Si, cum se spune, ieși din cărți. Oamenii nu te mai caută să montezi, fiindcă știu că ești aici.

O.V.: Deci simțiți că există pericolul de-a vă șterge.

B.R.: Am pierdut patru contracte pînă acum. Sper, am anunțat și la **Minister**, să nu ratez plecarea în **America**, unde trebuie să montez „Regele Lear”. Vreau să mă duc, chiar dacă voi lipsi aproape o lună și jumătate din **Iași**. Vreau să cred că am pus deja **Opera** pe picioare, că există o garnitură, o echipă care rămîne în timp ce eu sînt plecată. Vreau să cred că pot să mai plec și să mai exist și eu ca interpret.

Dansul e singurul lucru pe care-l mai fac pentru sufletul meu

O.V.: Cultivați autonomia angajaților?

B.R.: Chiar acum mă întrebau; „cum,

plecați mîine? Dar noi credeam că plecați numai cît ține emisiunea! Ne lăsați, așa?!” Le zic: „stați, că doar vorbim la telefon!” Sînt multe lucruri care încă trebuie rezolvate și nu ne este ușor. Dar am spus și la Minister și le-am spus-o și lor, cînd am avut perioade mai tensionate, că încerc să formez o echipă care să rămînă după mine. Nu sînt genul de om care să aibă o satisfacție ca după ce plec eu, să văd cum dispare tot și moare lumea în urma mea. Nu-mi doresc să spun: „vedeți, dacă nu mai sînt eu, dispare totul!” Asta-i motivul pentru care am foarte mulți tineri pe lîngă mine, pe care încerc să-i ajut să înțeleagă lumea în care trebuie să învețe să trăiască singuri. Pentru mine, ar fi un mare păcat să nu las în urmă o echipă care să nu continue ceea ce-am început eu alături de ei.

O.V.: Întineriți cînd montați?

B.R.: Da! Îmi place enorm! Cînd montez, simt că trăiesc! Soțul meu îmi zice: „ce-ți mai trebuie să mai dansezi?!” Dar e singurul lucru, la momentul actual, pe care-l mai fac pentru sufletul meu! Pentru mine, atîta mai pot să fac acum, să dansez. Fiindcă simți nevoia să primești și să dai o energie!

O.V.: Mihai Maniutiu spunea că drama unui regizor de teatru e că se va găsi ca un creator fără creație, fiindcă în urma lui nu rămîne nimic.

B.R.: Eu nu mi-am înregistrat spectacolele, nici măcar pe acelea care au reprezentat ceva la momentul respectiv, cum a fost „Zeul Măcelului”, la **Teatrul Bulandra** sau „Romeo și Julieta”, la **Teatrul Național**. Niciunul nu mi-am dorit să fie preluat de televiziune, fiindcă dispărea acea emoție care numai într-o sală de teatru poate fi trăită. Nu-mi este frică că n-o să rămîn. Fiindcă n-am orgoliul să las ceva după mine, să mă pomenească lumea cînd n-oi mai fi. N-am nici măcar orgoliul de a avea copii și datorită numelor lor, să mai rămînă din mine ceva! Asta, la un moment dat, toată lumea trebuie s-o învețe de la viață. Nu dispăre nimic doar fiindcă dispăre un om. Nu moare Teatrul cînd moare un artist, nu moare Cinematograful cînd moare un actor. Noi sîntem niște instrumente prin care respectiva creație a divinității merge mai departe. Toți putem fi înlocuiți oricînd.

Oana OLARIU

Din reședința Reginei Maria

Cît sînt de mici, răs-
toarnă casa cu fun-
dul în sus cînd își scot de
prin sertare jucăriile
preferate. Piese de șah,
microfoane, acuarele și
blocuri de desen. Iar
cînd se instalează la
pian zici că stau pe un
tron aparte. Aceștia ori
sînt trimiși de către pă-
rinți ca să se dezvolte
armonios la cursuri spe-
ciale, ori sînt afit de pa-
sionați încît vor singuri
să stea în săli cu oglinzi
cîte cinci ore zilnic, și
trec de la cursuri de
pian la cele de muzică,
sau de dans. Oricum ar
fi, cu toții se visează pe
scenele cele mai înalte.

Dacă ai lăsa să cadă o pană pe spa-
tele **Teodorei**, s-ar duce în jos lin și
drept ca o săgeată, fără să se poticneas-
că pe vreo ridicătură anapoda, sau pe
vreun inel mai cu moț care a ieșit din
rîndul celorlalte. Trupul ei e ca o vio-
ară simplă dar încîntătoare, iar pici-
oarele-i sînt visul oricărei domnișoa-
re, lungi și subțiri, precum cele ale
balerinelor care fac jocuri de basm
prin aer. El este rezultatul a cinci ani
de cursuri de dans modern și con-
temporan, alături de profesoara **Lu-
cia Negară** de la **Palatul Copiilor**
din Iași. Și, în plus, de anul acesta
Teodora este elevă la **Colegiul Na-
țional de Artă „Octav Băncilă”**, iar
pe lîngă cele șase ore de dans din

Copiii care au ascuns păpușile

● în Palatul Copiilor forfota este creată nu doar de
prichindeii veniți la cursuri, ci și de părinții acestora,
care îi așteaptă pe lîngă uși

Artiștii care n-ajung la clanța ușii

● părinții stau cu sufletul
la gură și se gîndesc la
premiile pe care copiii le
pot cîștiga la concursuri

Copou, copila stă pe vîrfuri și exer-
sează balet alte zece ore la școală. Cu
toate astea, nu a obosit. Și nici nu s-a
gîndit vreodată să renunțe. Mai ales
atunci cînd, la început fiind, „profe-
soara ne apăsă să se așeze mușchii și
să ținem spatele drept”, pentru ca să
se obișnuiască cu o ținută corespun-
zătoare, elegantă.

„Dansul pentru mine o să fie un
al doilea job, pentru că o să mă fac me-
dic veterinar”, mai șoptește **Teodora**,
și mă îndeamnă să înțeleg că arta a-
ceasta este pentru ea o distracție apar-
te, de care a învățat să se bucure de
la prima repetiție. Și tot de bucurii și
emoții deosebite îmi vorbește și a-
tunci cînd își aminteste că în prima
zi din al doilea an „doamna m-a anun-
țat că am trecut de la începători la a-
vansați, doar după ce lucrasem un an”.
Teodora suride cu poftă și-și admiră
colegele. Urmează să înceapă ora, iar
fetele deja repetă exerciții la bară. Ri-
dică piciorușele în aer, le sprijină un
moment de suportul de metal, după
care fac salturi ca de gazelă. Îndată
Teodora li se alătură, iar din mijlocul
lor, ea este cea mai firavă.

Cum vor să-mi și arate ce au în-
vățat, doamna le pune cîntecul pe ca-
re acum învață să execute dansul spa-
niol. Într-o clipă, fetițele dulci bat cu
piciorul pași de flamenco, pe care îi
meșteresc fluturîndu-și cu o mîna fus-
tele lungi și bogate, și cu cealaltă e-
vantaiul. Iar din ochii mici aproape
izbucnesc fulgere. Sala vibrează și
printre pocnete se mai aud cîteva in-
dicații „Diana, spatele drept! Zîmbiți
și nu vă grăbiți”. De fapt și **Diana**, o
mogîldeată care rîde de cum intră în
sală împreună cu mama, vrea să se fa-
că balerină precum **Teodora**. „Eu cînd
o să fiu mare o să merg la Octav Băn-
cilă la Arte să fac balet, chiar dacă
mama vrea să merg la Național sau
la Eminescu”, îmi spune zîmbăreata
și-o zbughește prin sala plină cu o-
glinzi într-un dans știut numai de ea,
cu piruete și salturi sprintare.

O lume cu prichindei

După ce ies de la orele de dans, pe
hol mă ciocnesc de o mulțime de pă-
rinți. Așteaptă cu sufletul la gură pre-
miile pe care le pot cîștiga copiii la
concursul de șah. Lîngă ușa de la mu-
zică vocal instrumentală, doamna **Ra-
luca** o așteaptă pe **Carla**, fiica ei, să
iasă de la repetiții. „Azi exersează co-
linde, iar eu o aștept ca să o schimb și
să o duc la dans pentru că la fix încep
și acolo cursurile”. Fetița ei are șapte

Pe scenă, fetițele doamnei Lucia Negară zîmbesc întruna

ani și de la cinci își strunește vocea ca
să ajungă pe podiumuri. Și îi place atît
de mult ce face, încît oricît de toropi-
toare ar fi vara, copila se ferește să
mănînce înghețată foarte rece și o la-
să puțin la dezghețat, iar iarna se as-
cunde de frig ca să nu-i atingă corzile
vocale. „Cel mai greu nu ne este cu
banii, ci cu timpul, pentru că mereu
trebuie să fie cineva cu ea, la repe-
tiții sau la concursuri. Eu, tata sau bu-
nicii.”

Dar și bucuriile sînt pe măsură, iar
Carla anul acesta a primit primul

premiu I, național, din cariera sa. De
atunci și sora ei de patru ani „zbîr-
nîie că vrea și ea să fie artistă. O mai
lăsăm un pic și de la anul, începem
ore și cu dînsa”. Cît povestim, înăun-
tru, **Carla** împreună cu alți prichin-
dei cîntă „Iarna” pe care o știu de la
Nicola, iar la final, un căpușor cu
cosite iese un minut și se îndreaptă
către bîtrînica sosită de la biserică
„bunica, am terminat da’ mai stau
cinci sau zece minute cu fetele”.

Iulia CIUHU

Șahistul cu centură neagră

● Călin are vacanță rar.
De la șah și înot doar
două săptămîni vara și
una de Crăciun

E sîmbătă dimineata, ora 9.00 și
Călin e deja la **Ateneul Tătărași**
unde face cursuri de șah. Împreună
cu profesorul său și ceilalți cîteva
copii de-o vîrstă cu el mută piese-
le de lemn ore în șir. Părinții ar fi
vrut să renunțe la acest curs pentru
că băiatul să aibă mai mult timp pen-
tru lecții, fiindcă e abia în clasa a
II-a și „acum i se pun bazele mate-
riilor”. Cu toate acestea, cei doi soți
n-au reușit să-l desprindă de activi-
tățile extrascolare.

La sfîrșitul săptămîinii însă, **Călin**
nu poate sta pînă la sfîrșitul pro-
gramului pentru că îi încep antre-
namentele de karate. Anul trecut a
ajuns campion european la o com-
petiție care s-a desfășurat în **Ger-
mania**. „Am luat locul întîi la proba
tehnică”, îmi explică **Călin** mimînd
o mișcare de barare deasupra capu-
lui și o lovitură care ținteste un ad-
versar imaginar în piept. Concursul
s-a desfășurat chiar de **Paște**, iar
mama micului luptător a trebuit să
meargă cu acesta și să-l lase pe ta-
tă acasă singur, pentru că „deși pentru
noi școala e pe primul loc, la Călin
însă, este sportul”, spune femeia
care își ține copilul de după umeri,
resemnată parcă cu alegerea ace-
stui. Iar copilul știe exact ce vrea,
fiindcă, dacă celelalte activități le
consideră distracții, „pe arte mar-
țiale mă bazez. Așa am cîștigat com-
petiția, am muncit mult înainte și
m-am concentrat la concurs”, se
precipită karatistul junior, aruncînd
cîte un ochi în sus, spre mama sa.

Cînd nu este nici în fața tablei cu
piese de șah și nici nu exersează

lovituri de autoapărare, băiatul își
petrece timpul înotînd, activitate la
care nu vrea să renunțe, chiar dacă
o face doar pentru a se relaxa și a
se distra. La școală este la fel de ac-
tiv și participă la competiții extra-
școlare, la olimpiade și concursuri,
și-și face conștiințos temele, deși
gîndul tot la joacă și mișcare îi
este, dovadă sînd cei cîteva porcu-
șori care îi mai apar pe caiet. Pe lîn-
gă toate acestea, micuțul mă anun-
ță că se și joacă cu prietenii afară
sau o mai provoacă pe mama lui la
un joc pe **PlayStation**. Vacanță
are rar. De la șah și înot doar două
săptămîni vara și una de **Crăciun**.

Numai la karate ia „concediu”
cîte trei luni pe an, odată cu cel de
la școală. Dragostea pentru mișcare
a moștenit-o de la tatăl său, care a
jucat fotbal în tinerete pentru **Poli
Iași**, dar care a ales să-și continue
studiile în locul unei cariere spor-
tive. **Călin** de altfel a fost înscris
pentru o vreme și la antrenamen-
tele de fotbal, dar a fost „păcălit”
de părinți, așa cum îmi spune cu re-
gret, pentru că deja se adunaseră prea
multe activități. Dar nu și pentru
el. El ar fi făcut și fotbal, „și poate
și tenis”.

Andrei MIHAI

Fiecare pion contează

Surorile din umbra teatrului

● doamna Sarchis credea că programul fetelor nu
cuprindea suficient sport

În casă rareori este liniște, iar fe-
tele sînt mai mereu puse pe șotii, ba
gălăgioase, ba foarte vesele. **Ana** este
în clasa a șaptea și, de curînd, a des-
coperit că îi place foarte mult biolo-
gia. „Deocamdată zice că vrea să dea
la medicină, o încîntă foarte tare. Mă
și miră uneori, ele sînt amîndouă în-
clinată mai degrabă spre latura uma-
nă”, povestește amuzată **Alina Sarchis**,
mama **Anei** și a **Georgiei**. Cea mică
este în clasa a treia și, dacă promiți
să păstrezi un secret, îți spune că nu
prea-i place matematica, pentru că
„prea te pune să gîndești”.

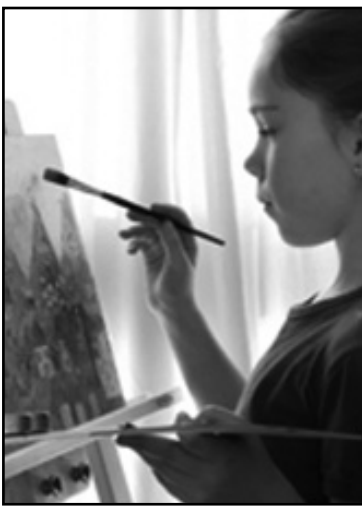
Mama fetelor zăbovește cîteva se-
cunde înainte să enumere activitățile
în care au tot fost implicate fetele.
Dar, înainte de orice, mă asigură că
„anul ăsta am mai redus dintre ele.
Soțul meu venea de pe-un drum cu
una și pleca cu cealaltă, pentru că
aveau programe diferite”. Apoi îmi
spune că merită efortul.

Pasiunea **Georgiei** este chitara.
Acum urmează cursurile de la **Pa-
latul Copiilor**. „A ajuns să cînte și Jingle
Bells și tot felul de valsuri, a evoluat
foarte frumos”, îmi zîmbește mulțumită
mama fetelor. Iar **Anei** îi
place să picteze, „de la bunicul ei
trebuie să fi moștenit asta, el fiind

pictor”. Iar pe ușa **Școlii Populare de
Artă** trece foarte des copila, care pen-
tru clasa a VII-a este foarte înaltă.
Aduce mai degrabă a domnișoară, pî-
nă cînd zîmbetul cuminte îți amintește
că ai în fața ta un copil.

„Anul trecut fetele mergeau și la
înot, acum am făcut o pauză că parcă
erau prea încărcate, dar probabil o
să reluăm asta”, îmi spune femeia
care insistă că își dorește să scoată
copilele din rutina școală-acasă. „În
plus, cu Georgia – căreia îi era frică
de apă – am făcut progrese mari, ajun-
sesse să înoate la adîncime de 10 – 12
metri”, și doamna **Sarchis** nu încerca
să-și ascundă mîndria. Găsea că pro-
gramul lor nu cuprindea suficient spor-
t, iar „la școală cea mică făcea edu-
cație fizică în clasă. Nimic mai mult
decît rotire în sînga sau în dreapta.” Și
nici acum fetele nu au tocmai un pro-
gram monoton. Anul acesta fac volei.
Au terminat cîte un rînd de cursuri
de limbă engleză la **British Council**,
de care mama copilelor este foarte
încîntată.

Femeia aproape că nu mai ține șir-
ul activităților pe care le-au urmat
Ana și **Georgia**. Și, cînd se gîndeste
că le-a isprăvit, doamna **Sarchis** își
amintește, tresărind ușor. „Da, anul

Pictura aduce muntele aproape

trecut mai mergeau și la teatru!” Dar la
acesta au renunțat părinții în 2012.
Dacă aveau să mai stea, cea mare ar
fi primit distribuție în „Micul Prinț”,
iar cea mică în „Fata babei și fata
moșului”. S-au oprit pentru a nu le
afecta performanțele de la școală. „Ele
merită, pînă la urmă sînt copiii noștri.
În plus, mai socializează, își descove-
ră pasiuni, își mai construiesc aptitu-
dini”, dar anul acesta a rămas fiecare
dintre copile cu plăcerea ei. **Ana**
pictează, iar **Georgia** cîntă la chitară.
Și, pînă vor relua înotul, orele de volei
le țin departe de orice rutină.

Livia RUSU

Părinți care cresc artiști

după clape și desene

- familia Bodea s-a trezit că toți cei trei copii vor să învețe la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”
- doamna Barariu, mama Codruței, e mereu în căutare de sponsorizări pentru ca fiica sa să poată fi prezentă la concursuri sau evenimente

Trei frați moțați, în lemn sculptați

- „Înainte de a învăța să scrie literele și să le citească, Ștefan a memorat notele muzicale. În două game”

În bucătăria familiei **Bodea** zboară „iepuricopterul”, care aterizează lin pe pagina mare de bloc de desen, lângă ceilalți iepuri. „Aștia sînt bebe iepurași karate, o fetiță ying și una yang, aici iepurași mai prostuți, aici MO și FOCA iepuri, aici e unul care doarme, unul zurlu, unul negru care rîde, una care se strîmbă, una care se dă mare, care se plînge, asta e unul gras care merge de Halloween, asta stă pe un veceu și citește...”, și rozătoarele de pe hîrtia lui **Catrinel** parcă încep să alerge și să se fugărească.

Fetița de 12 ani mi-a întins pe masa din bucătărie toate operele ei artistice. Icoane pictate pe sticlă, crochiuri, desene hașurate, de toate formele, culorile și dimensiunile. Chiar dacă a făcut patru ani de sculptură și pian, dans sportiv, dans popular, gimnastică, tenis, înot și karate, cel mai mult îi place designul vestimentar și să împletească brățări. Ar vrea să se facă croitoreasă, să-și expună modelele ei de rochii încilcite, așa cum îi plac. „Să nu se-nțeleagă de unde încep și unde se termină”, spune fata mîndră, strîngîndu-și migălos desenele. Abia așteaptă săptămîna viitoare cînd, la **Palatul Copiilor**, o să le aducă profesoara materiale și un manechin pe care să-l îmbrace cum vrea ea. Momentan, doar desenează rochiile.

Lîngă ea, **Mateea**, sora ei de 9 ani, o pîndește cu urechile ciulite și cu ochii ca un titirez. Găsește repede ce căuta și, cu hîrtia în mînă, fuge la

mama ei care stă la chiuvetă „uite mami ce a desenat Catrinel”, și un rîs zglobiu începe să alerge pe la urechilor celor din bucătărie. Și **Mateea** împletește măști și modelează la cursurile de sculptură, dar a făcut și ea deja pian, pictură, desen, gimnastică sau dansuri. Acum, ar vrea să facă „artă fotografică”, dar e prea mică și nu o primesc la cursuri, așa că se îndelneticește cu șahul, la fel ca frățiorul ei mai mic **Ștefan**, care are abia șapte ani. Lui îi plac pianul și sculptura, ca și surorilor sale, dar, deși e abia în clasa I, și-ar dori ca dintr-o V-a să se apuce de chitară.

„O gură cu limba scoasă”

„După ce am dat-o pe Catrinel la Colegiul Național de Artă «Octav Băncilă» și i-am întrebat pe ceilalți unde vor să meargă la școală în clasa I, mi-au strigat în cor, Octav Băncilă! Și le-am spus bine, hai. E foarte greu, însă față de o școală normală, pentru că au de învățat un instrument cu tot ce înseamnă acesta. Păi, înainte de a învăța să scrie literele și să le citească în clasa I, **Ștefan** a memorat întîi notele muzicale. În două game.” În jurul doamnei **Gabriela Bodea** nu e niciodată liniște și pace, dar se vede că femeia se bucură de fiecare mică mîzgălitură pe care o fac copiii ei. I-ar fi plăcut și ei să facă, în tinerețe, niște cursuri suplimentare, însă n-a rămas decît cu științele exacte, „cred că au trecut timpurile în care lumea fă-

cea doar matematică și fizică. Ne este greu, e dificil, dar trebuie să facem față.”

Mateea s-a ridicat de pe scaunul pe care se odihnea, desenînd „o gură cu limba scoasă” pe ce mai rămăsese alb dintr-o foaie A4 plină cu oameni care par a vrea să iasă din chenar și să se plimbe pe masă, pe lîngă cutia cu zahăr. Îmi spune împreună cu **Catrinel** că ar face mult mai multe lucruri, dar la **Palatul Copiilor** au voie să aleagă doar două obiecte în același timp și în cursul săptămîinii, după ore, trebuie să repete pianul pentru școală.

„Cel mic a vrut karate musai, m-a zăpăcit anul trecut de cap că el vrea karate, karate, karate. Iar fetele voiau la gimnastică. Dar într-o conjunctură de situații am zis hai, toată lumea la karate că aveți mai multă nevoie de karate decît să vă rupeți picioarele la gimnastică”, și doamna **Bodea** își pune rîzînd mîinile în cap.

„Dar mie îmi plăcea să îmi rup picioarele.

— Și mereu veneați plîngînd că nu mai puteți!

— **Mateea** plîngea, nu eu”, și **Catrinel** se preface a fi îmbufnată și apoi începe să rîdă cu voce tare. Din colțul în care se așezase din nou, **Mateea** se ridică cu caietul la subraț și merge tanțos pe lîngă mama ei. „Ieri am făcut o pisică albă”, și-apoi țîșnește spre cameră.

Iar mama lor e liniștită. Îi va încuraja mereu să facă ceva pe plan artistic „dar nu m-ar mira dacă mîine s-ar decide să devină avocați”.

Cătălin HOPULELE

Față de anul trecut, Delia cîntă acum la pian cu ambele mîni

Balet la pian

- mama apreciază că înaintea educației de acasă, cea care contează este „baza pe care ea singură și-o clădește”

Delia Ligotchi mijeste ochii spre mama sa, **Mihaela**, iar între gurile de tort cu ciocolată se mai încurcă în enumerația de „domni și doamne”, pe care i-a avut ca profesori. „E tare zgubilitică”, își aruncă **Mihaela** mîinile în aer, parcă pentru a-și imita fiica, „mereu trebuie să-i găsim ceva nou de făcut”. De la trei ani, fetița a avut o înclinație spre „activitățile în plus” și nu spre cele impuse de grădiniță, iar acum de școală, unde este în clasa I. La orele de pian, canto, dansuri moderne și teatru, **Delia** merge conștiincioasă, dar pe cele de dans de societate și balet a trebuit să le șteargă cu radiera de pe listă „fiindcă o cam aglomerau”.

Părinții au fost grijulii și cînd au ales școala, „una cu program diferit decît altele”, pe care să o urmeze și care să aibă un *after-school* la care micuța să-și facă temele și să „ofere mai mult decît orele de română și

matematică”. Așa că, în după amiezile de miercuri, joi și vineri, cînd isprăvește cu adunările și pune stiloul în ghiozdan, **Delia** se deghezează în **Albă ca Zăpada** sau face „frîmîntări de limbă” pentru a nu rămîne în urmă față de ceilalți colegi.

Ora de responsabilitate

„E cam greu cu trezitul la sfîrșitul săptămîinii, cînd are ore la **Palatul Copiilor**”, scrutează gînditor **Mihaela** clăia de păr blond-miere a fetei care se afundă în canapea sau se mai ridică pentru a recita cîte o poezie. Iar cînd își reia scena cu mincatul tortului și scapă farfuriuța din plastic, privirile mamei și ale tatălui se ațintesc asupra ei, însă nu o ceartă.

„Înainte de toate sîntem prieteni, nu-i așa?”, o întreabă mama, dar în ochii copilei care a ridicat „farfuria zburătoare” încă se citește că ar aștepta măcar o mică muștrulială. Cum aceasta întîrzie, se grăbește singură să adauge că „limita care nu se trece e cea a bunului simț” și se încruntă puțin, spre amuzamentul părinților.

„Niciodată nu am obligat-o să facă ceea ce nu-i place”, își măsoară **Mihaela**, asemenea unei profesoare de muzică, timpii și mișcările din glas. „Pactul” pe care micuța l-a făcut cu părinții a fost să nu renunțe la ore doar pentru că se plictisește sau i se pare greu, ci atunci „cînd nu-i mai place, iar noi n-o putem duce cu forța”. Mama apreciază că înaintea educației primite acasă și la școală, cea care contează cu adevărat e „baza pe care ea singură și-o clădește, ca persoană”. În spatele orelor de teatru și pian stau de fapt alți factori, nu doar cel de „ocupare a timpului”. Astfel încît, „un copil va învăța să se educe singur, să aibă răbdare și să-și ducă sarcinile la bun sfîrșit”, iar **Mihaela** socotește despre copiii care nu-și pot înfrîna manifestările în public că „nu sînt iubiți suficient”. Asta i-a și determinat pe cei doi părinți să pună bazele unui *after-school* propriu, pe care urmează să-l inaugureze la începutul anului viitor.

După ce termină de recitat încă o serie de poezii, „pe care le spunem în fiecare seară în loc de rugăciuni”, și pe care le va interpreta la serbarea de **Crăciun**, **Delia** își dă seama că i-a scris prea devreme scrisoarea **Mosului**. Îmbufnată și cu gîndul la cătelul pe care și-l dorește, **Deliei** i se reamintește „trebuie să arăți că ești responsabilă”.

Mădălina MORARU

Muzică pe ritmul mamei

- „am preferat să încerc și un liceu normal, cu un profil umanist pentru că am ajuns să simt asta ca o provocare”

„Codruța tocmai s-a întors de la un festival – concurs internațional unde a obținut premiul I. Vă trimit cîteva cuvinte despre spectacol și o poză de acolo.” Un e-mail cu o poză atașată, ambele trimise la toate publicațiile din **Botoșani** și din preajmă, de fiecare dată cînd **Codruța** coboară de pe scenă cu un premiu, de după care iese un cap mic, greu de observat dintre buchetele mari de flori pe care le primește. **Mama** e mereu în spatele scenei, cu mîinile împreunate pe care le scapă și ea într-un sir lung de bătaii din palme, după ce fetița rostește ultimul vers din cîntec. **Codruța** îmi zîmbește și recunoaște că nu ar fi ajuns în fața a mii de oameni dacă mama ei nu și-ar fi dorit asta. „Am început banal, cu un cîntec la grădiniță, și de atunci, ea a vrut să mă vadă pe cele mai mari scene din țară și chiar din lume.” Și astfel, doamna **Barariu** e mereu în căutare de sponsorizări pentru ca fiica sa să poată fi prezentă la concursuri sau evenimente. „E la fel ca în comparația cu 99% muncă și 1% talent, un-

de eu sînt acel mic 1%, iar mama restul. Adică aproape tot”, îmi spune adolescența care a adunat premii cărora nu le mai știe numărul și care a avut ocazia să parcurgă zeci de mii de kilometri spre alte țări unde nu ar fi visat vreodată c-ar ajunge.

Cu toate acestea, **Codruța** susține că muzica este doar o pasiune. Acum este elevă la **Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”** din **Botoșani**, profilul științe sociale, iar în trecut a fost elevă a **Liceului de Artă „Ștefan Luchian”**, unde a studiat flautul și unde continuă lecțiile de canto clasic. „Am preferat să încerc și un liceu normal, cu un profil umanist pentru că am ajuns să simt asta ca o provocare. Să fac două sau mai multe lucruri care nu au nici o legătură și care astfel devin mai greu de realizat”, chicotește micuța blondă făcînd ochii mari a convingere. Se vede mai degrabă studentă la **Facultatea de Drept** decît o mare artistă, furînd puțin timp pentru repetiții la o nouă melodie.

Cea mai mare provocare pe care

Codruța a resimțit-o a fost perioada în care s-a pregătit la **București**, alături de muzicianul **Adrian Dănișescu**, după ce a remarcat-o la concursul „Glasul speranțelor” de la **Teichirghiol**, din anul 2011. „Mi-a dat nota zece și mi-a propus să fiu eleva lui. Nu am mai putut să continui din cauza distanței prea mari, însă acolo am învățat despre perfecțiunea în muzică”. Perfecțiune ale cărei elemente țin de poziția corectă pe scenă, dicție și diferite tehnici vocale pe care fata le-a putut desprinde din camera mică, plină de aparatură, microfoane și boxe și să le aducă pînă în **Moldova**. Deși abia a împlinit 14 ani, **Codruța** reușește să îmbine „ritmul muzicii cu ritmul alert al vieții zilnice” și crede că a ajuns să exceleze în amîndouă.

Mai are o singură dorință: să îi arate mamei că eforturile pe care le-a făcut n-au fost în zadar și să ajungă să-i mulțumească de pe marile scene internaționale unde ea a văzut-o încă de la grădiniță.

Mădălina OLARIU

Codruța repetă cinci ore zilnic

Singurătate năpădită de amintiri

Un Jubileu al Maiei Morgenstern, la Iași

● autorul a conturat printr-o situație ridicolă ideea de dependență dintre om și tehnologie ● Amelie se înghemuiește ca un prunc în pîntecul mamei

Pentru o seară deosebită la televizor, Amelie de Guerond ar fi preferat să-și rupă și-un picior. La fel ca în anecdota englezească, în care un actor celebru, după ce și-a fracturat membrul, a jucat pe scenă un rol incredibil de spectaculos. Astfel, miercuri seara, în piesa „Jubileul”, scrisă de Jean Marie Chevret și Michele Ressi, și tradusă în română de Mona Radu, actrița din hainele Maiei Morgenstern și-a îndrumat servitoarea să-i spună să-și frîngă piciorul, iar fetișcana durdulie, cu roșu în obraz, s-a conformat imediat, spre deliciu spectatorilor, „doamnă, să ți le rupi pe amîndouă!”. Totul în regia lui Radu Beligan, în Sala Mare a Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași.

Diva

Seara în Paris, în *arondissement*-ul 16, are culori calde, alcătuite din nuanțe de cires tînăr, asortat cu verde proaspăt de la florile care se agată pe un perete din ramuri. Pe deasupra, în curtea lui Amelie de Guerand, miroase a vară. Și a oja, pentru că atunci cînd se ridică cortina, aceasta își dă unghiile cu lac roșu. Doamna, ajunsă la o vîrstă respectabilă, urmează să-și petreacă „Jubileul” alături de alți colegi în platou la Michel Drucker, iar pentru ca reprezentativitatea să fie memorabilă, Amelie s-a gătit de la amiază. Și-a surghiunit părul în creștetul capului, într-un coc din care nici un fir nu poate evada, și-a ales o ținută *all black*, peste care în casă a pus un halat de mătase, și între timp rostește cîteva exerciții de dicție, ca să-și pregătească vocea ca pentru un rol important. „Capra crapă piatra-n patru/crăpa-i-ar capul caprei cum crapă piatra-n patru”. Și iar. Și încă o dată. Amelie repetă bolboroselile caraghioase de parcă ar citi în fața națiunii un discurs clar și răspicat.

Așa splicuită cum își face apariția, Amelie de Guerand este, clar, o perfecționistă. Nu doar o doamnă de societate care se pregătește aproape peste măsură pentru fiecare apariție, ci și o artistă care pentru prelungirea carierei ar

fi gata să se sacrifice. Pentru „o piesuță, un filmuleț, o telenoveluță sau, măcar, pentru o reclamă”, nu mai contează că artrita îi zgîlție genunchiul și-o trîntește ca pe-o babă gîrbovită direct în pat. Ea se luptă cu bătrîntea, își masează piciorul, îl plesnește pentru obrăznicie și dă să calce. Însă junghiul o ține ca-ntr-o menghină, iar actrița se ridică și merge aplecată de spate. Cu greu reaprinde zvicnirea de la început, care o făcea să salte precum o căprioară zburdalnică, iar atunci cînd reușește este pentru a simula starea de bine la telefon, în discuțiile cu sora sa.

De fapt, telefonul și telecomanda joacă roluri principale în ansamblul piesei, deoarece autorul a conturat printr-o situație ridicolă, ideea de dependență dintre om și tehnologie. Astfel, înainte să plece spre emisiune, Amelie exersează cum să închidă automat paravanul de la apartament, introducînd codul, adică anul nașterii sale, de pe tastele telecomenzii. 1,9,3,7 și paravanul de metal se lasă în jos, iar cînd să-l deschidă, actrița observă că blestemăția lunguiată nu mai funcționează. Brusc, se oprește și mai tastează o dată. „Sessam, deschide-te!” Degeaba. Mai repetă ultima silabă „te!”, însă în zadar. Deodată, lumea i se sfîrșește și, printr-o mișcare nevrotică, artista aruncă telecomanda cît colo, iar bateriile sar

„Lăsați-mă să ies!”

ca zarurile. Astfel, sub paravanul de metal subtil începe spovedania actriței și rememorarea vremurilor îndepărtate.

Femeia

Amelie de Guerand este o actriță singuratică, care a fost fugărită de tatăl său de acasă pentru că pîngărise cîntecul familiei și a intrat în cîrdășie cu cine nu trebuie. Ea, care era mindria lui, care nu îl dezamăgise niciodată, dintr-o dată alesese un alt drum, trădîndu-i așteptările. De fapt, pentru că o văzuse mai îndrăzneată, mai încăpățînată și mai mîndră decît celelalte fete, un sălbatic i-a pus gînd rău. Iar atunci, cînd a venit acasă speriată și schimbată la față, era din cauză că tocmai fusese siluită și încă nu-i trecuse durerea. „Murdară” cum era, fata s-a năpustit la dus, însă apa a curătat doar trupul, în timp ce în adîncuri urmele violului ard și acum, la fel de puternic precum atunci, iar Amelie se înghemuiește ca un prunc în pîntecul mamei cînd rememorează nenorocirea.

Pe Caroline, fiica sa, a crescut-o tot singură, departe de casă, în timp ce își croia o carieră de actriță, pe un drum pe care a trebuit să se oprească de multe ori, deoarece cărarea nu era așa de lină precum părea. Acum Amelie nu are pe nimeni aproape. Caroline este în New York, sora sa în alt oraș, precum și marea ei iubire, Robert. Însă, ca un făcut, Robert apare chiar acum la Jubileu, cînd artista este mai neputincioasă ca niciodată și, pe deasupra, blocată pe balcon pînă diminea-

ță cînd vine servitoarea. Cu toate acestea, o minune din cer, țesută de mama ei, la care s-a rugat cu disperare cît a stat zăvorîtă pe balconul propriu, i-a adus salvarea. În noaptea în care ea trebuia să jubileze alături de Michel Drucker, televiziunea franceză a intrat în grevă, iar seara lui Amelie de Guerand s-a reprogramat.

Actrița

În spectacolul de miercuri seara, Maia Morgenstern a avut momente în care a fost un zeu pe scenă. Parcă trăsnea cînd se izbea necăjită de paravanul buclucaș, peste care nu putea trece ca să ajungă la timp în platou. Și la fel ca o divinitate din Olimp, actrița care pe 14 noiembrie anul acesta a primit din partea Guvernului Franței decorația „Chevalier de l'Ordre des Arts et Lettres”, fulgera din priviri cînd în cameră îi suna telefonul, iar robotul prelua mesaje de la celălalt capăt al firului, fără ca ea să poată vorbi cu producătorul sau realizatorul emisiunii la care era așteptată. Organizată în trei părți, la finalul căreia Maia Morgenstern tremura ca într-un coșmar și tipa „tăiați, vă rog” sau „lăsați-mă să ies”, piesa a primit aplauze minute în șir, hohote de rîs cînd replicile le cereau, dar și suspine cînd Amelie se zbătea. În sală, mai bine de o oră, a fost doar spectacolul ei.

Iulia CIUHU

S-a stins din viață actorul Șerban Ionescu

● cei din breaslă i-au asemănat hotărîrea de a nu se lăsa învins de boală cu îndîrjirea personajului Ion

În urmă cu aproximativ două săptămîni, Iurie Darie, un alt coleg care și-a făcut debutul la Teatrul de Comedie al lui Radu Beligan, a trecut în ne-ființă, lăsînd o colecție de 40 de filme și alte cîteva zeci de piese de teatru, care l-au consacrat și pe care și-a pus amprenta.

Cei din breaslă i-au asemănat hotărîrea de a nu se lăsa învins de boală cu îndîrjirea pe care a avut-o și în interpretarea personajului Ion, în regia lui Mircea Mureșan, iar pentru Ioana Crăciunescu, cea din rolul Anei, „rămîne bărbatul frumos și puternic alături de care am jucat” (adevarul.ro, vineri, 23 noiembrie).

Într-un interviu, Șerban Ionescu preciza că „aș vrea ca la înmormînta-

rea mea să țină discurs un singur om, Radu Beligan”, iar dorința acestuia i-a fost respectată, maestrul Beligan citîndu-i dintr-o scrisoare de rămas bun că „nu este firesc să-ți îngropi copiii”. Radu Beligan mai menționa că ar fi preferat să se afle împreună cu acesta pe scenă, „într-o piesă existențialistă”, iar Șerban „să-mi dea o replică inteligentă” (evz.ro, vineri, 23 noiembrie).

Dinamismul și „glumele pe care le spunea celor care adesea-l sunau ca să-i mai ridice moralul”, nu i-au influențat pe cei alături de care a lucrat zeci de ani în teatru să îi „privească moartea ca pe o tragedie ci ca pe o tragi-comedie”. În 2011, ultimul rol al lui Șerban Ionescu a fost în „Umilinta”, debutul regizoral al lui Cătălin Apostol, în

care actorul interpreta un medic veterinar care alege să plătească pentru un păcat, fiind „un fel de Ion întors pe dos” (adevarul.ro, vineri, 23 noiembrie).

În urma unui bilanț realizat de Evenimentul zilei joi, 22 noiembrie, Șerban Ionescu și Iurie Darie sînt doar doi dintre cei 14 mari actori care au părăsit scena românească în ultimii cinci ani, sărîcînd atît distribuția filmelor cît și pe cea a pieselor de teatru.

Din păcate, din lista pe care se regăsesc Ion Lucian, Liviu Ciulei, Emil Hossu, Jean Constantin sau Gheorge Dinică, peste alți unul sau doi ani cîți se împlinesc de la trecerea în ne-ființă a acestora, Ionescu și Darie vor fi doar alte nume de actori sau regizori mari care completează lista din ce în ce mai numeroasă.

Mădălina MORARU

LENTILA DE CONTACT A LUMII

Televizor prin furculiță

● vom putea discuta în curînd despre monopol

Îmi aduc aminte și acum euforia creată peste tot cînd RCS&RDS începea să achiziționeze rețelele mici de cartier, și să aducă „țeava” de fibră optică pînă la colțul blocului. Era o trecere către instantaneu. De la încărcarea unui filmuleț de pe YouTube de trei minute în cinci, de la copierea unui program de cîteva megabiți într-o jumătate de oră, de la kb/s la mb/s. Și în această euforie, s-au luat pachetele grămadă, în special de televiziune. Automat, concurența s-a tăiat considerabil. Ca să treacă de normele Consiliului de Concurență, se discută acum de existența a cîteva furnizori importanți la nivel național: RCS&RDS, UPC, Romtelecom-Dolce, BOOM și Focus Sat. Problema este că aceștia, împreună, au doar ceva mai bine de jumătate din numărul clienților pe care îi are RDS-ul.

Încet, vom putea discuta în curînd despre monopol. Și, dacă la început, RDS-ul ne-a invadat televizoarele cu promisiunea Internetului cu viteză mare și a posturilor multe și HD, acum impune condiții. Prima dată a lansat seria de posturi de televiziune locale, Digi24, cu părintele național, Digi24 HD. Aproape instantaneu s-a născut și scandalul legat de refuzul de a transmite cîteva dintre canalele trustului Intact. Dacă era vorba de Antena 3 ne-am fi gîndit că era o măsură a bunului simț, însă, printre posturile scoase din grilă se regăseau și GSP TV, Euforia sau Antena 2.

Iar, de cîteva săptămîni, RDS-ul a început să facă o nouă manevră de acaparare. Prima dată a pus toate posturile celor de la Discovery într-un pachet special, a cărui achiziționare costă cu șapte sau zece lei în plus la abonament, mai puțin postul de bază, Discovery Channel. Apoi au lansat două canale proprii, Digi World și Digi Life, care difuzează predominant documentare. Iar, de săptămîna trecută, au început să elimine Discovery Channel-ul de tot de pe platforma lor. L-au scos întîi de pe platforma de satelit, iar cei de la Discovery au remis un comunicat de presă în care se arătau bulversați fiindcă marele provider de televiziune nu acceptă nici o ofertă de prelungire a difuzării, scadență la 31 noiembrie, mai ales că nu au cerut nici bani în plus, cum erau acuzați în vară cei de la Intact. Totul sub atentul consimțămînt al Consiliului Național al Audiovizualului.

În ritmul acesta, vom vedea Digi Cartoon în loc de Cartoon Network, Digi International în loc de BBC sau CNN, sau Digi Cook, în loc de Paprika. Iar cînd nu vei mai putea sorta alfabetic posturile, fiindcă încep toate cu Digi în față, soluția ar părea simplă. Nu-ți convine? Mută-te. Problema e, unde?

Cătălin HOPULELE

După ce a fost internat în stare gravă miercuri noapte la Spitalul Floreasca din București, actorul Șerban Ionescu a încetat din viață la 62 de ani, după un an de tratamente și spitalizare. „«Vorbește, rîde, discută, însă are probleme locomotorii, cauzate de boala sa», declara pe 2 octombrie Cătălin Dancu, avocatul actorului Șerban Ionescu” (mediafax.ro, joi, 22 noiembrie).

Tot cu buzunarele goale

Bugetul Uniunii și-a exercitat singur dreptul de veto

Ca un butoi cu pulbere. Așa a fost prefațat rolul României în Consiliul European desfășurat la finalul săptămânii trecute la Bruxelles. Ponta ne-a lăsat impresia că Băsescu pleacă acolo cu degetul pe butonul de veto dacă cerințele noastre nu vor fi ascultate. Însă, desfășurarea summitului ne-a lăsat cu buza umflată. Între o Germanie fermă, o Franță de neîduplecat și o Anglie răzvrătită, România nici n-a ajuns pe meniu.

Oricât ar fi de surprinzător pentru unii dintre concetățenii noștri, trebuie să spunem de la bun început că disputele interne de la București cu privire la fondurile alocate României nu au jucat absolut nici un rol în eșecul negocierilor privind bugetul UE pentru 2014 – 2020, eșec înregistrat vineri la Consiliul European de la Bruxelles. Cine a citit presa europeană a putut constata că Europa nu s-a temut nici o clipă de un veto românesc, cerut cu mîinile în sold de premierul Victor Ponta, ci de un veto al Marii Britanii, de intransigența Germaniei sau de tensiunile dintre Franța și Germania. Pînă la urmă a reieșit chiar că nimeni nu mai discuta propunerea inițială a Comisiei, ci modul în care bugetul poate fi redus fără a deranja prea multă lume. Potrivit președintelui Traian Băsescu, s-a agreat o reducere de 100 de miliarde de euro, din care s-au găsit soluții pentru 70 de miliarde și, pînă în ianuarie 2013, se mai caută modalități unanime acceptate pentru reducerea a încă 30 de miliarde.

Nu va fi deloc ușor să se ajungă la o formulă de buget care să mulțumească cele două tabere din cadrul UE – țările

- liderii europeni nu au reușit să se pună de acord asupra formei finale de finanțare pentru 2014 – 2020

Rodica CULCER

La Periferia Europei

- cred însă că Victor Ponta a calculat din start că summit-ul european are toate șansele să eșueze

donatoare și țările beneficiare. Nici un guvern care a impus cetățenilor proprii sacrificii prin măsuri de austeritate drastice, cum a făcut de pildă Marea Britanie, nu va putea justifica sporirea cheltuielilor comunitare de dragul prosperității altor state. Această poziție a fost exprimată public fără echivoc de premierul britanic David Cameron și susținută în cadrul negocierilor și de Germania și de țările nordice, care tin cu tot dinadinsul la reducerea cheltuielilor. Să-ți imaginezi că te poți opune prin veto celor mai puternice state europene de care depinde de altfel propria ta finanțare, așa cum rezultă din poziția inflexibilă a Parlamentului USL-ist, minat în luptă (contra cui?) de către Victor Ponta, înseamnă să nu înțelegi nimic din modul în care funcționează UE. În plus, înseamnă și să te expui cu inconstiență la riscul de a atrage ostilitatea celorlalte state cînd știi bine cît ești de vulnerabil la sancțiunile Comisiei, după cum s-a văzut în ultimele luni, cînd mai multe programe europene au fost suspendate.

Cred însă că Victor Ponta a calculat din start că summit-ul european are toate șansele să eșueze – ceea ce era ușor de anticipat – și deci că nu vor exista consecințe financiare pentru România, astfel încît își poate permite încă un scandal gratuit din care să reiasă că el ar apăra interesele țărișoarei în fața unei Europe care, vezi dragă Doamne, ne-ar persecuta. O miză minoră, personală și electorală așadar și totodată o folositoare diversiune menită să distragă atenția de la corupția, ineficiența și incompetența care, combinate, fac ca România să nu poată absorbi mai mult de 10% din fon-

durile europene puse la dispoziție în actualul exercitiu bugetar. Temele corecte de dezbateră la București ar trebui să fie: 1. Dacă actualul Guvern a reușit să facă mai mult decît guvernele anterioare pentru asanarea și eficientizarea administrației publice în vederea utilizării banilor europeni și 2. Care sînt soluțiile pentru ieșirea din criza de competență, eficiență și integritate care ne-a aruncat la periferia Europei. Răspunsul la primul punct este un NU hotărît și ușor de demonstrat, iar în privința celui de-al doilea punct putem spune că singurele soluții au fost avansate de cîțiva jurnaliști, nicidecum de politicieni. Deși candidații ARD puteau exploata această temă în campanie, demonstrînd eventual competențe superioare actualilor guvernanti (ce era așa de greu?), iată că nu au fost capabili să o facă. Conchidem cu tristete că acest aspect nu-i preocupă pe politicieni. Tara va plăti scump acest aut-tism.

Întors de la Consiliul European, președintele Traian Băsescu ne-a asigurat că la Bruxelles s-au făcut progrese, că am fi scăpat de „discriminarea” datorată slabei absorbții a fondurilor europene și că subvențiile directe din agricultură vor crește. Nu vîd de ce ne-am bucura prea mult, de vreme ce aceste subvenții îi avantajează doar pe marii latifundiari, nicidecum pe micii fermieri, căci reforma Politicii Agricole Comune s-a izbit de zidul francez.

În sfîrșit, comentatorii europeni serioși susțin că un acord asupra viitorului buget european va fi realizat anul viitor, în ciuda tuturor dificultăților și divergențelor. În ceea ce ne privește, ar trebui să ne preocupe mai puțin cu cît va crește

spune că e foarte simplu, că trebuie să se bată pentru România, ca și cum s-ar duce la un campionat de fotbal. Ce uită amîndouă părțile să ne spună e că ne aflăm într-un deplin moment de ipocrizie augmentată de criză. Cei care dau bani spun că vor să dea mai puțin pentru că nu mai pot „ține în spate” zone mai puțin dezvoltate precum sudul sau estul Europei. „Ținuții în spate” vorbesc de „drepturi” și de contribuțiile lor în alte domenii. Liderii politici europeni și-au făcut un obicei din dublul discurs acasă-Bruxelles și o strategie continuă a amînării. Cert e că cetățenii europeni săraci devin tot mai săraci, cei bogați devin tot mai interesați de securizarea stării de bine prin eliminarea oricărui fel de griji.

O parte bună e: vorbim ceva mai dezinhibat despre Europa și cum stă România în ea, cu ce drepturi, cu ce obligații și mai ales cu ce situații fără ieșire. Politicienii încă ne prezintă „scenarii normale”, numai că am ajuns în puncte în care pur și simplu „adaptarea” la piața europeană se poate dovedi dezastruoasă (doar un exemplu: liberalizarea energiei). Cît despre fondurile europene mult-invocate, ele nu pot avea o soartă strălucită chiar dacă vor fi absorbite, atîta timp cît totul se petrece într-o mare de birocrație care ascunde deruta și lipsa de plan politic și economic.

Stați liniștiți, tot n-am învățat să absorbim fondurile din vest

suma alocată țării noastre, de vreme ce oricum nu o putem cheltui. La baloanele de săpun ale lui Victor Ponta nici nu merită să ne uităm, în schimb ar trebui să ne îngrijoreze calitatea guvernării

și a guvernanților. Dacă nu vrem să rămînem la periferia Europei, ar fi bine să ne gîndim serios la această temă înainte de alegerile din 9 decembrie, căci după această dată va fi prea tîrziu.

Mircea MARIAN

Uneori, războiul Ponta-Băsescu are și efecte curative

- disputa Băsescu-Ponta pe tema bugetului UE a fost, bineînțeles, una pur electorală

Întîmplarea a făcut ca, în grupul de ziariști care l-a însoțit pe Traian Băsescu la Bruxelles, la reuniunea Consiliului European, să-l reîntîlnesc pe Liviu Avram, alături de care am lucrat la Adevarul, între 2001 și 2004. Așa mi-am amintit că Avram este unul din puținii ziariști români care se poate lăuda că a dat jos un ministru: devaluările sale au dus la demisia lui Hildegard Puwak din cabinetul Năstase și, dacă nu mă înșel, unul din membrii acestei familii a și fost condamnat penal pentru fraudă cu fonduri europene.

Nu vreau să istorisesc o poveste patetică. Nu, ceea ce vreau să spun este că afacerea Puwak, care a avut loc în anul 2003, nu numai că nu a constituit un avertisment pentru politicienii români, ci dimpotrivă, a fost o lecție despre cum se pot fraudă resursele UE. Foștii demnitari Botiș și Cepoi au preluat, în linii mari, aceeași rețetă, dar ei sînt doar vârful icebergului. Peste tot unde demnitarii români s-au în-

țilnit cu fondurile europene s-au produs ceea ce birocrații de la Bruxelles numesc, în limbajul lor pretios, „irregularități”. Nu numai că avem un grad redus de absorbție, dar, din ceea ce s-a cheltuit, mare parte s-a furat. Între 2003 și 2012, clasa politică românească a evoluat doar în sensul în care a învățat să dezvolte metode tot mai sofisticate de fraudare.

Recentul conflict dintre Traian Băsescu și Victor Ponta a avut un merit: a atras atenția publicului și i-a forțat pe ziariști să se uite mai atent la ceea ce se întîmplă cu fondurile europene. Intrasem într-un cerc vicios: cea mai mare parte a electoratului era complet dezinteresată de afacerile europene, presa nu aborda acest subiect fiindcă nu găsea cititori. Brusc, odată cu acest nou „război între palate” (ce minunată limbă de lemn au inventat „televiziunile de știri”), ziariștii au devenit experți în limbajul birocratic (codificat și ușor stupid) al Bruxellesului: „phasing”, „capping”, „articolul 45”, „măsura 1-a” au devenit termeni familiari.

Disputa Băsescu-Ponta pe tema bugetului UE a fost, bineînțeles, una pur electorală. După 9 decembrie, foarte probabil, cei aflați la putere vor încerca să țină subiectul sub pres, pe de o parte pentru că vor dori să sifoneze în liniște, pe de altă parte pentru a acoperi eșecurile. Rămîne de văzut dacă presa este capabilă să nu abandoneze tema. Este mult mai ușor să atragi cititori scriind știri facile despre fosta nevastă a lui Irinel Columbeanu (nu rețin numele ei), decît să te chinui să găsești o abordare interesantă la un subiect aparent foarte tehnic, precum, de exemplu, politica agricolă comună.

Opinia mea este că, tocmai urmare a faptului că mai toată presa a copiat rețeta facilă, s-a tabloidizat și a renunțat să încerce să desfășoare subiectele, s-a ajuns la prăbușirea presei scrise. Vom vedea, în timp, dacă putem să scriem și altceva decît „Băsescu îl atacă dur pe Ponta”.

Ne numărăm bănușii

Costi ROGOZANU

Bătălia europeană a băieților noștri

- marii lideri europeni s-au înțîlnit și au jucat acea piesă a înțeleștării teribile, iar apoi s-au întors fiecare acasă epuizați de intensă apărare a interesului național

Premierul, președintele, liderii politici au transformat înțeleștarea pentru suspendare de acum cîteva luni în război european. Unii se pretind mai apropiați de Europa și de valori mai mult sau mai puțin închipuite, alții se cred una cu poporul. Negocierea pentru bugetul european a adus noi lovituri, noi atacuri publice. Ponta l-a lăsat în ofsaid pe Băsescu aruncînd ideea cu veto-ul dacă nu iese bugetul cum trebuie. Băsescu a replicat și el dur ajungînd să amenințe că „o să încep să mă apăr” și explicînd că nu mai poți negocia dacă mergi cu veto-ul în brate: asta deși adversarul său a ținut a doua zi un discurs în Parlament despre ce-ar avea România de obținut dar n-a mai pronunțat cuvîntul „veto”. În jurul acestui cuvînt s-a creat mare vîltoare, deși

în Europa el a mai fost vînturat fără complexe de mulți alți lideri. Tactica lui Ponta a fost să „demascheze” situația președintelui: se va duce și va trebui să le țină piept „prietenilor” săi Merkel et comp., cei care i-au salvat pielea la referendum.

Între timp, bătălia pentru buget a luat deja o pauză. Marii lideri europeni s-au înțîlnit și au jucat acea piesă a înțeleștării teribile, iar apoi s-au întors fiecare acasă epuizați de intensă apărare a interesului național. Scenariul era ultraprevizibil nu doar pentru că și actualul buget a fost obținut tot după negocieri în ultima clipă și după amînări. Băsescu ne transmite pe scurt că aceste negocieri sînt atît de complicate încît creierul nostru nu poate cuprinde rafinamentul negocierilor. Ponta ne

Diana ROTARU este reporter la postul de televiziune „România TV”

Ionuț FANTAZIU este redactor la cotidianul „Evenimentul zilei”

George GURESCU este redactor la „Televiziunea Română”

Andreea ARCHIP este redactor la „Televiziunea Română”

Oamenii micului Paris

Să te fumez în tura de noapte

● a înnebunit, simțind totodată un dezgust apăsător

Se întâmplă, uneori, ca oamenii să ți se destăinuie atât de intim, fără ca tu să le fi cerut asta. Dacă stai bine să meditezi asupra acestui aspect, poate găsești și o explicație logică. E mai sănătos să te eliberezi de povară în fața unui străin care, la prima oprire, va uita ce ai spus, decât să-ți descarci apăsările în fața unor apropiați. Poate pe același filon logic a mers și un bătrîn taximetrist care avea să-mi spună, în drumul de acasă și pînă la spital, o poveste personală. De multe ori, cînd aleg un mijloc de transport, fie el autobuz, troleu, metrou sau taxi, îmi place să privesc în jur.

De data asta, taximetristul m-a făcut să fiu atentă la cum i se mișcă buzele în oglindă, confesîndu-se cu o întâmplare, pe care el o considera, bag de seamă, extrem de rușinoasă și dezonorantă. Se făcea că într-o seară, pe cînd a luat o comandă prin stație, la un club de noapte bucurestean, i-a urcat în față un tînăr, aparent obișnuit. N-avea de ce să se teamă. În timp ce și-a aprins o țigară, întrebîndu-și clientul dacă îi permite să puflăie lîngă el, tînărul (timid din fire) l-a întrebat dacă poate să-l fumeze. Nu i s-a părut ceva deplasat, din moment ce părea o expresie uzată de toți fumătorii. Nici prin gînd nu i-a trecut că insistența cu care acel tînăr repeta întrebarea avea cu totul altă orientare lingvistică.

Pînă să-și dea seama că i se fac avansuri, clientul i-a mîngîiat tandru pulpa piciorului. A înnebunit, lovindu-l cu capul de ușa mașinii, simțind totodată un dezgust apăsător, avea să spună el, nu numai din cauza gestului în sine, dar era vorba și de vîrsta lui, de gesturile efeminate și dizgrațios deplasate ale clientului care, pesemne, și le potolise la urcarea în taxi, de taman acum bietului șofer i se deschiseră ochii. Și-a sunat un prieten, dorind să-i facă vînt clientului în stradă. Sfătuit fiind că tînărul îl poate da în judecată, gîndindu-se ce rușine va trăi în firma de taxiuri, printre colegii lui, s-a întors către client și i-a spus să se potolească, că-l va duce acasă în siguranță, moca. Tînărul, care se smiorcăia precum o femeie bătută, s-a arătat surpins că nu știa despre istoricul locului de unde a fost pescuit la comandă.

I-a spus că el, în fiecare seară de club, obișnuiește a-și petrece noaptea cu un taximetrist de la aceeași firmă, contra cost. Cu alte cuvinte, i-a spus bietului om că a ratat o mare afacere, pe care mulți colegi de-ai săi nu o refuză. Și uite cum, taximetristul versat a înțeles că printre apropiații lui se ascund taine mult mai adînci decît și-ar fi închipuit vreodată.

Diana ROTARU

După dealuri. Episoadele 2 și 3

● maica are un mare secret pe care nu-l știe nimeni, iar localnicii încă îl mai caută și acum

Stareta Mănăstirii Voivozi, din Bihor, maica Teodora, cu nume de mirean Maria Dorohoi, a fost destituită din funcție pentru abateri grave. Scandalul a apărut în presă la sfîrșitul lunii august. Atunci, două călugărițe au fugit de la mănăstire. Localnicii spuneau că stareta, în loc de vorbe blînde, dădea cu palma și se certa cu toată lumea. „Mi-a povestit că le băteau cu furca, le înjurau, le puneau să muncească desculțe la porci”, a declarat mama uneia dintre fetele de la mănăstire.

După un control la mănăstire, Episcopia Oradea constată că au dispărut mai multe lucruri: „două icoane mari, îmbrăcate în întregime în argint masiv și placate cu aur și pietre pretioase de mari dimensiuni, și racla cu sfînte moaște; din chilii au dispărut icoane și tablouri de pe pereti, donate de credincioși, precum și toată lenjeria și obiectele din dulapuri; din cămări au dispărut proviziile pentru iarnă, iar din gospodărie toate animalele”.

Episodul 3: Tăriceni, un sat în stare de șoc

Cătunul Tăriceni, din Prahova, a ajuns vedetă de televiziune. Fix în urmă cu un an, maica-stareta de la mănăstirea cu același nume a scos zona din anonimat. A născut gemene la Spitalul Sfîntul Pantelimon din Capitală, iar acum trăiește în București, într-un apartament dat de un om cu inimă mare, care, după o serie de alte fapte bune, a intrat în politică.

Maica Sebastiana a venit la spital pentru o durere de spate și la un picior și s-a externat după o operație de cezariană. „Că doar n-am stat după ea să vedem ce face. Ea oricum era mai zdravănă, nu prea ne-am dat seama că e însărcinată”, declara o măicuță imediat după ce s-a aflat că maica Sebastiana are gemeni.

Din cînd în cînd, stareta Sebastiana își făcea cumpărăturile într-un sat din apropiere, în Pupăza, aflat la vreo 15 minute de mers pe jos.

„Venea să mai ia pîine, mîncare.

Hai-hui la kilometrul 0

Războaiele lui Petraeus

● intuiția lui militară era dublată de capacitatea intelectuală

Cînd presa internațională comenta cu spor relația extra-maritală a generalului David Petraeus, eu îi urmăream discursul și strategiile militare în „Obama's Wars” a lui Bob Woodward. Acest jurnalist și scriitor american a luat la puricat, analizat, înregistrat și investigat primele 18 luni ale lui Barack Obama, ca președinte SUA, vrînd să prezinte evenimentele care au dus la schimbarea dioptriei în privința războiului din Afganistan.

Ce a făcut Woodward, cel care l-a prins cu rața-n sac și pe Nixon, stă mărturie că jurnalismul de investigație — făcut cu stoicism și enorm de multe caractere — nu moare nici din cauza crizei economice, nici din cauza unor cititori suferinzi de ADHD, din pricina noilor tehnologii apărute. Woodward reușește să ofere un portret suficient de clar ca să-l descoperi pe Petraeus. Și nu degeaba umbla vorba prin cercurile republicanilor, că el ar putea deveni un candidat pentru Casa Albă. Înainte de alegerile din 2008, Petraeus a preluat conducerea Comandamentului Central, ce avea în sarcină Afganistanul și Irakul. El deja era o vedetă în rîndul militarilor și în ochii presei, reușind, prin strategia sa, să stabilizeze frontul irakian. Petraeus a redefinit noțiunea de război, recunoaște Woodward. „Nici un general din America nu a fost într-un asemenea respect universal de

la generalul Dwight Eisenhower, după victoria din timpul celui de al II-lea Război Mondial”, concluzionează jurnalistul.

Avea puține hobby-uri, abia dacă bea un pahar de vin roșu, alerga cîte cinci mile, în 30 de minute, iar la moartea tatălui său, el a rămas în Irak, la baza militară. Intuiția lui militară era dublată de capacitatea sa intelectuală, reușind să își obțină doctoratul, în doi ani, la Princeton. Regele David, așa-i spuneau irakienii, iar soldații americani l-au botezat Legenda Irakului. După sute de miliarde cheltuite, soldați morți și strategii eșuate, războiul din Afganistan arăta mai rău decît cel din Vietnam, iar Obama trebuia să arate, din primele luni de cînd a ajuns la Casa Albă, că are un plan mai bun. A decis să-l aleagă drept comandantul Fortelor SUA din Afganistan pe Petraeus, cel care era un endorser al republicanilor și care avea acces direct la președintele Bush.

„Nu cred că poți cîștiga acest război. Acesta-i genul acela de luptă în care sîntem pînă la sfîrșitul vieților noastre și, probabil, ale copiilor noștri”, spunea Petraeus despre războiul din Afganistan. Despre cariera lui, n-aș vrea să spun că s-a terminat. Uneori, trebuie să vorbim în clișee, pentru a înțelege povestea. „E și el om”, sună meschin. La fel de meschin ar fi să te lipsești de una dintre cele mai luminate minți ale armatei din toată lumea.

George GURESCU

Maica stareta de la Tăriceni, Sebastiana

Părea o femeie foarte serioasă și era impunătoare. De cîte ori intra în magazin, stăteam cu capul oarecum plecat, din respect. Cînd am auzit ce s-a întîmplat mi s-a făcut pielea ca de găină. N-aș fi crezut că se poate întîmpla așa ceva”, a spus vînzătoarea de la care cumpăra maica stareta. Însă maica Sebastiana are un mare secret pe care nu-l știe nimeni, iar localnicii încă îl mai caută și acum, la aproximativ un an de la evenimentul care le-a făcut zona vedetă de televiziune: cine e tatăl copilului?

Sînt în continuare patru ipoteze: Preotul unei biserici de la Amara, Ialomița. Enoriașii, mai mult enoriașele, spuneau că venea un preot mai des pe la schitul din Tăriceni și

e din Amara.

Un preot dintr-un sat din apropiere. Localnicii spuneau că măicuța nu părea mănăstirea. Cele mai dese vizite le puteau face preoții din apropiere.

Un bărbat din sat. Un adevărat scenariu de telenovelă. După cum a spus și Sebastiana Gătlan la un moment dat, ar fi vorba de „un creștin simplu”. Unii au bănuieți, însă toți s-au ferit să zică vreun nume.

Îngrijitorul de la mănăstire. Un bărbat de aproximativ 35 de ani, care se ocupa de gospodărie.

Ultima variantă luată în calcul de enoriașe: o minune.

Ionuț FANTAZIU

Bucureștean fără cauză

Greu de ucis

● meseria de profesor te hrănește doar sufletește, nu îți plătește toate facturile

Ni-i dorim atât de mult, sînt atât de greu de convins că meseria asta de pe urma căreia nu vor putea trăi decent totuși merită, că am făcut un regulament numai bun să nu poată fi eliminați nici dacă comit cele mai mari abuzuri. Asta se întîmplă cu profesorii noștri.

Cea mai mare pedeapsă pentru un profesor care o ia rău pe arătură este să i se desfacă pe loc contractul de muncă. Și se întîmplă, rar, cei drept, dar se întîmplă. Numai că de la momentul în care un cadru didactic e alungat de la catedră și pînă se întoarce poate fi considerat că e o perioadă mai mică uneori ca vacanța de vară. Așa s-a întîmplat și cu profesorul ieșean care a fost acuzat că și-a sedus o elevă. După ce a fost dat afară, instanța a hotărît că el trebuie să se întoarcă. Și nu e un caz singular.

Tocmai de aceea, oricît de mult rău ar face, profesorilor li se taie cel mult salariul. Asta ar trebui să-i doară, de vreme ce oricum

iau puțini bani. Dar cînd ai puțini, te descurci și cu mai puțini. Meseria de profesor te hrănește doar sufletește. Nu-ți plătește toate facturile, nici nu te face cel mai respectat din oraș. Așa că aproape nu înțelegi înversunarea cu care dascăli care se știu cu musca pe căciulă nu pot renunța. Se luptă în instanță pentru un post pe care poate nici nu și-l doresc atât de mult. Tocmai de cei pe care sistemul îi respinge, nu ne putem lipsi. Pune o echipă de oameni care sînt pasionați de găt să joace fotbal. S-ar putea ca scorul să fie 5-1. Pune o echipă de oameni dornici de îmbogățire să fie profesori. Și culmea, vor rămîne profesori, pentru totdeauna.

Pe lîngă profesorii disponibilizați în ultimii ani, alți zece mii au renunțat la meseria asta. Nu se numărău însă printre cei care băteau copii cu catalogul în cap, nici cei care își fac elevii proști și aruncă cu scaunul prin clasă. Ci cei care poate ar fi fost buni profesori, ar fi format ceva doctori și ingineri, doar că nu mai puteau să facă la infinit performanță pe stomacul gol.

E un paradox. Unul care ne face să fim pe ultimele locuri în Europa la citit și scris.

Andreea ARCHIP

SENIORI EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP,
Dana BALAN,
Oana BALAN,
Alina BĂISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Liviu IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVI

Dintr-o mie de CD-uri

Pușca cu gloanțe zaharificate

- sub masca de metal-core se află un chip himeră între rock alternativ și o parte de metal

Dacă pe un album scrie la gen metalcore, dar din 39 de minute cît țin în total cele 11 melodii, doar cinci sînt de fapt muzica pe care ai vrea să o ascuți, ar merita cumpărat? Fanii mai vechi ai trupei s-ar simți chiar insultați că preferații lor au renunțat la identitatea pe care și-au creat-o, doar să prindă la un public mai larg care se mulțumește și cu rock alternativ. Aceasta este schimbarea spre care pare să se fi îndreptat **All that Remains** cu ultima lor compilație, „A war you cannot win” („Un război pe care nu-l poți câștiga”).

Cu un astfel de titlu, pus în tandem cu o copertă care amintește de steagurile *jolly rogers* ale piratilor, te aștepti la ceva energic, dur, însă aparențele sînt dezamăgitoare. Dar cei care au scris versurile parcă se aflau o parte în spațiu, iar ceilalți pe fundul mării, fără nici o cale de comunicare. Piese făcute fără să pară metal, precum „Down thru the ages” („De-a lungul veacurilor”) care încearcă să povestească despre gloria luptei pasată din tată în fiu, sînt urmate de colinde melodramatice, ca „You can't feel my shadow” (Nu-mi poți simți umbra). Cel puțin așa sună.

Cele cinci minute în care trupa pare încă să se regăsească sînt în „A war you cannot win” și, de fapt, în mici bucăți ciopîrtite în restul pieselor. **All that remains** au știut de mult cum să utilizeze duetul dintre chitară și tobe, folosite să sune rapid și ascuțit cînd e nevoie la începu-

All that remains – „A war you cannot win” (2012)

turile melodiilor, ascultătorul fiind astfel păcălit să creadă un anumit lucru. Dar cu cît parcurgi mai mult din compoziție, cu atît descoperi că sub masca de metalcore se află un chip himeră între rock alternativ sau mai bine zis *mainstream* și o mică parte de metal. Trupa are de fapt doi vocaliști, ambii cu talent, doar că și ei par a fi la poluri total opuse. Primul e cel căruia îi place să-și tortureze gîtul de la cît strigă, iar cel de-al doilea încearcă un **Green Day** parcă tras prin autotune. În „Just moments in time” („Doar momente în timp”) tandemul lor este destul de bun, dar în rest pare cam tras de păr. „A war you cannot win” poate fi văzut ca un titlu ironic pentru piața contemporană de rock, trupa știind poate că pentru a supraviețui, trebuie să renunțe la a mai lupta.

Paul ANDRICI

„Albumul este plin de melodii atrăgătoare care vor prinde la masa de ascultători obișnuiți” - www.loudwire.com

De dragul diversității, citește o carte

Cealaltă poveste de seară

- nostalgia și tristețea sînt date la o parte și înlocuite cu un umor fin

Filip și Matei. Doi frați și a-mintirea unui maidan din **Drumul Taberei**, îmbinată cu gustul copilăriei de ciocolată neagră. Deși scrisă la trecut, „Băiuței” păstrează caldă imaginea poznelor, a dezamăgirilor, pe cea a fotbalului sau a omuleților **Știm și Ștam**, cei care locuiesc într-un borcan cu muștar. Iar cu fiecare pagină dată apare încă o ispravă la care cititorul nu se rezumă doar să privească, ci devine părtaș. Volumul își asumă mai întîi rolul unui dialog, asemănător unui meci de ping-pong, în care cuvîntul trece pe rînd în dreptul fiecărui frate. La care se alătură narativ simbolurile atribuite plăcintelor cu măr sau chiștoacelor fumate pe ascuns. Iar în dezordinea generală nu încap părțile negative ale copilăriei. Nostalgia și tristețea sînt date la o parte și înlocuite cu un umor fin, adesea ironic și presărat cu fărîme de hazliu, asemenea plăcintelor cu zahăr pudră de care se bucură **Matei**. Chiar dacă au crescut într-o perioadă comunistă, este descrisă ca un joc al statului la cozi sau ascunsului ba-toanelor de salam în sobă. Iar detaliile uricioase sînt ambalate frumos în hîrtie cerată care păstrează aroma de serbet sau trufe, ale mătușii **Frosa**.

Fiecare dintre cei doi colocatari ai blocului **D13** de pe **Aleea Băiut** pare să revizuiască ce-a scris ce-

Editura Polirom
240 pagini, 2012
15.95 lei

lălalt și să se ierte reciproc pentru micile scăpări de memorie. Iubirile și dezamăgirile sînt mereu altele, cum ar fi în cazul lui **Filip** faptul că deși ține cu **Dinamo** ajunge să joace pentru **Steaua**. Apar și elemente precum revistele cu **Rahan** și **Pif**, soldateii de plastic, înghetata **Polar** sau jocul „Rezistență, pace și cadentă”, ce devin creioane pentru paginile cărților de colorat.

„Băiuței” fraților **Florian** deși pare scrisă “brambura” și fără o direcție anume, se conturează încet, fără a face din jocul copilăriei unul plin de dulcegării, asemenea bomboanelor, de la care să ți se facă rău dacă ai mîncat prea multe. Emoțiile sînt dozate în pachetele mici și echilibrate de replicile ușor aprinse ale fratelui cel mare, **Filip**. E ca o poveste ascultată seara la o emisiune de teatru radiofonic.

Mădălina MORARU

Evenimentul săptămîinii

EVENIMENT

În perioada 27 – 29 noiembrie se organizează „Zilele **I.L.Caragiale**”.

Biletele la spectacole pot fi achiziționate de la **Teatrul „Lu-ceafărul”**, respectiv **Filarmonica „Moldova” Iași**.

Scor la pauză

Un nou cezar

- șase candidați s-au ridicat ca să prindă șefia Federației, printre care și Leonard Doroftei

Dintre cele 230 de meciuri ale fostului pugilist **Rudel Obreja**, doar 15 s-au terminat cu înfringeri. Pentru o lungă perioadă a fost văzut ca o forță de neoprit, pînă în 1984 cînd a fost învins de către americanul **Mark Brenand**. Cinci ani a mai urcat în ring, după care a încercat să obțină victorii pe o altă arenă, cea a **Federației Române de Box**.

După ce timp de aproximativ șase ani a stat în fruntea **FRB**, săptămîna trecută, **Rudel Obreja** a suferit o cruntă înfrîngere. Acesta a fost acuzat că ar fi dus sportul cu mînuși la sapă de lemn, și puțini erau cei care încă îl voiau în fruntea acestuia. Dar cum mandatul unui președinte al **Federației** nu are termen de valabilitate, iar regulile fac înlocuirea acestuia nu prea simplă, o anchetă a unor activități de corupție a fost semnalul de care unii au avut nevoie ca să încerce o schimbare.

Astfel, șase candidați s-au ridicat ca să prindă șefia **Federației**, printre care s-a numărat și fostul pugilist **Leonard Doroftei**. Acesta a fost cît pe ce să rateze șansa de a concura pentru pozitie, cînd, pe 19 noiembrie, **Biroul Federal al FR Box** a respins atît candidatura „moșului” cît și a fostului său antrenor, **Titu Tudor**. Cei doi au încercat totuși să fenteze tentativele lui **Rudel Obreja** de a le pune bete în roate, susținîndu-l pe **Relu Auruș**. Abia pe 23 noiembrie, printr-o decizie a **Adunării Generale a Federației Române de Box**, **Moșul** a reușit să se reîntoarcă în ring. **Obreja** a încercat să-și îmbunătățească imaginea publică, demisionînd din poziția pe care o deținea și chiar declarînd în presă că sprijină candidatura **Moșului**, însă toate venite tîrziu, cu cîteva ore înaintea alegerilor. În final, pe 23 noiembrie, cu 84 de voturi în spatele său, **Leonard Doroftei** a devenit noul președinte al pugiliștilor români.

Mulți au rămas însă cu o întrebare pe buze. „Chiar o să fie mai bine?” Nimeni nu neagă talentul în ring al **Moșului**, dar pentru ca sportul de contact fizic să aibă o conducere capabilă, pusă pe reconstruit este potrivit ca în fruntea acestuia să stea un alt zdrobitor?

Paul ANDRICI

Stop cadru

Toamna tîrzie de afară se potrivește cu filmul pe care ni-l recomandă regizorul australian **James McTeigue**, același regizor care s-a ocupat și de pelicula „V for Vendetta” (2006), și anume **The Raven** (Corbul). Ceată și frigul care învăluie cadrele prevestesc parcă răul ce se abate asupra orașului **Baltimore** al secolului al XIX-lea. În rolul poetului și prozatorului **Edgar Allan Poe** evoluează **John**

Brandy, iubire și crimă

- caracterul lugubru e ascuns de carisma și de umorul sec al lui Poe

Cusack, dînd dovadă de același spirit curios și predispus sacrificiului ca în „Camera 1408” (2007).

Filmul devine interesant o dată cu punerea în aplicare de către un autor misterios, și totodată ingenios, a povestirilor macabre marca **Edgar Allan Poe**. Chemat să investigheze morbidele întîmplări ce amintesc de scene din **Saw** este detectivul **Fields** (**Luke Evans**), un mare fan, de altfel, al operei scriitorului. Fortat de împrejurări, detectivul îi cere ajutorul lui **Poe** pentru a descifra mesajele criminalului, urmărind împreună firele fiecărei povești scrisă de acesta. Caracterul lugubru al unora dintre scene este ascuns de carisma și de umorul sec al lui **Poe**, care, plin de curaj și de alcool,

este intrigat de misteriosul personaj care îi pune în aplicare opera cu atîta dexteritate, străduindu-se să îl demaște, însă de fiecare dată eșuează.

Pelicula alunecă puțin pe culmile clișeului o dată cu momentul în care iubirea îl izbește în față pe **Poe**. Îmbătat de dragoste, dar mai ales de coniac, acesta realizează că, după moartea destul de recentă a fostei sale soții, cel mai potrivit lucru este să se recăsătorească cu noua sa iubită **Emily** (**Alice Eve**), nerespectînd cuvîntul tatălui fetei care nu îl avea la inimă pe scriitor.

Deși **Poe** anticipează întîmplarea care avea să urmeze, punctul culminant e atins în momentul în care **Emily** este răpită în timpul balului anual organizat chiar de tatăl ei de către copia trans-

pusă în realitate a criminalilor din cărțile acestuia, în pofida gîrzilor care mișunau de zor printre invitații deghizați. În decursul poveștii, **Poe** e împins să-și vadă propriile roade ale imaginației devenind realitate, ajungînd să descopere că singura modalitate de a-l prinde pe impostor este să-i scrie el cîteva scenarii noi pentru că acestea, o dată publicate în ziarul local, aveau să fie puse în aplicare de ucigaș, cu riscul de a pune în pericol viața iubitei.

Filmul chiar intrigă, împingînd spectatorul într-o atmosferă în care se regăsește spiritul acelor vremuri cînd criminalii erau inspirați de personalități literare de mare clasă, avînd conștiință și respect față de promisiunile pe care le fac.

Iuliana LEONTI

„The Raven” (2012)
Regia: James McTeigue
Gen: thriller

● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ●

BERBEC: Te bucuri că, deși vine sfîrșitul lumii pe 21, măcar îl prinzi pe **Moș Nicolae**. Ai fost cuminte, așa că te aștepti la o plasă de rafie cu bomboane **Bucuria**.

TAUR: Te enervează cîte chestii de **Crăciun** au început să apară prin magazine. De-al dracu', ai început să întrebi peste tot dacă n-au ieputași de **Paste**.

GEMENI: Vrei să mergi la Alba Iulia de 1 decembrie. Cum biletul de tren e scump și încă n-ai file de reducere, te-ai gîndit să vorbești din timp cu nași.

RAC: Ai sacrificat banii de bere și te-ai dus la cinema să vezi ultimul **James Bond**. Nu ți-a plăcut. Data viitoare mergi la **Cowboys and Angels**.

LEU: De-abia aștepti să înceapă să ningă. Ești atît de nerăbdător încît ai început să mergi cu clăpări la facultate și noaptea în oras.

FECIOARĂ: Colegii de facultate s-au cam aliat împotriva ta. Ei nu știu însă că ai folosit banii trimiși de-acasă să-ți cumperi un set nou de cuțite.

BALANȚĂ: Nu te mai întorci în cămin. În fiecare zi colegii de cameră sînt beți, ascultă manele și joacă table. Preferi să stai în gară. Măcar acolo e gratis.

SCORPION: Îți place să desenezi mustați și alte măgării pe fețele candidaților de pe afișele electorale. Nu ratezi nici unul, nici măcar pe cele din **Dancu**.

SĂGETĂTOR: Te-ai mutat în sfîrșit din camera în care toți colegii îți furau iahnia de fasole trimisă de acasă, de ajungeai să mînnici pastă de dinți.

CAPRICORN: Mergeai la facultate și te-ai împiedicat. La urgente n-au vrut să-ți pună la loc osul dislocat, așa că ți-au amputat direct piciorul.

VĂRSĂTOR: Îți place cum cîntă indienii din parcare de la **Kaufland**. De fiecare dată cînd faci cumpărături îi plătești să vină cu tine prin magazin.

PEȘTI: Ai o săptămînă minunată. Luni primești bani de-acasă, marți vă anunță profesorul că nu vine și de miercuri ori-cum n-aveai de gînd să mai mergi.

Premiile filmulețelor născute în campus

Studentii au gustat la Iași o tocăniță de proiecții

- pe Cuza Vodă, la Teatrul Fix, au rulat filme animate realizate de studiourile celebre ca Disney sau Pixar
- proiectele au fost realizate de către elevi și studenți

Timp de trei zile, festivalul studentesc de film aflat la a cincea ediție, FilmStud, s-a întors la Iași. Producții publicitare, pelicule decernate la alte competiții, dar și scurtmetraje care au văzut pentru prima dată lumina proiectoarelor au fost prezentate pe scena sălii Gaudeamus a Casei de Cultură a Studenților și pe cea a Teatrului Fix. La final, doar trei filme au primit și premii, dar toate au fost recompensate cu aplauzele publicului.

Pîntecul Casei de Cultură a Studenților devine neîncăpătoare odată cu debutul celei de a cincea ediții a FilmStud. Pe holuri deja se vorbește de marile premii de la competiția de scurtmetraje, deși proiecțiile încă nu au început. Unul dintre participanți, un băiat cu părul lung și creț, prezintă prietenilor, cu emfază și cu o mîină în dreptul inimii, un „multumesc părinților și iubitei pentru această distincție și ne vedem la Cannes”. Două fete măruntel și se înghiontesc la intrare. Ele sînt în-

sărcinate să verifice invitațiile celor care așteaptă nerăbdători să se strige „acțiune” pentru reclamele care urmează să fie rulate în această seară.

Mă grăbesc să-mi găsesc un loc înainte ca fluxul de oameni să le ocupe pe toate și, pînă să apuc să mă așez pe unul din scaunele acoperite cu material vișiniu, se și dă startul primei serii a festivalului, cea a spoturilor publicitare, un fel de „Noapte a devoratorilor de publicitate în miniatură”, cum a numit-o moderatorul și unul dintre organizatorii evenimentului,

Daniel Moisii. De cum se lasă întinericul în sală, produse și articole din România și de peste hotare încep să reverse din ecran. Hohote de rîs se aud aproape de la fiecare proiecție, dar clipul care a stîrnit cele mai multe aplauze a fost unul românesc, cel care promovează un tip de ulei de motor, **Efix**.

Protagonistii proiecției sînt **Cătălin Bordea și Micuțu'**, doi dintre cei mai cunoscuți actori de *stand up comedy* de la noi. Aceasta surprinde o discuție între proprietarul unui atelier auto (Micuțu') și proprietarul unei mașini „cu trandafir la schimbător”, neîncercător că injectoarele erau curate. Pentru a-i demonstra șoferului sceptic că au dreptate, meșterii încep „să cînte” la instrumente improvizate din piesele mașinii.

De la festival nu au lipsit nici reclamele la produse mai cunoscute cum ar fi **Coca-Cola**. Pentru băutura acidulată cițiva ursuleți polari au patinat pe gheață într-o luptă pentru a păstra trofeul alb-ros. Deși reclamele n-au lăsat publicul indiferent, doar jumătate dintre cei care au umplut sala au rezistat pînă la final.

A doua zi, proiecțiile s-au mutat pe **Cuza Vodă**, la **Teatrul Fix**, unde au rulat filme animate realizate de studiourile celebre ca **Disney** sau **Pixar**. Sala s-a umplut, puține locuri rămînînd neocupate, iar dacă în primele cinci minute spectatorii au tremurat de frig, în scurt timp gecile și hainele au început să împodobească spăarele scaunelor. Oameni, roboți sau animăluțe, toți creionați de mîna artiștilor internaționali au dansat, stîrnind zîmbete sau înlăcrimînd ochii celor prezenți.

Eroii clipului de prezentare al FilmStud 2012

Premiere pentru „copii tinerilor regizori”

FilmStud s-a întors la Casa de Cultură a Studenților pentru ultima reprezentare a ediției, cînd au rulat și au fost judecate și premiate proiecțiile realizate de elevi și studenți. Înainte de startul scurtmetrajelor însă, participanții la concurs și susținătorii lor și-au astîmpărat nerăbdarea cu o țigară pe balconul clădirii.

Ajunși în sală ne întîmpină spotul de promovare a festivalului, un scurtmetraj realizat de organizatorii **FilmStud**, care a fost cel care a început șirul de proiecții. Au urmat cele patru filme de animație participante la competiție, iar apoi „copiii tinerilor regizori”. Așa a numit **Răzvan**, unul dintre concurenți, producțiile prezentate pe ecranul sălii **Gaudeamus**.

Tensiunea din rîndul participanților a crescut și mai mult după ce s-au aprins din nou luminile,

iar, după ce au fost invitați pe scenă membrii juriului, s-a ținut un moment de reculegere pentru **Șerban Ionescu**, actorul care a murit în ziua începerii festivalului. Vine însă și timpul înmînării diplomelor, și ca într-o strigare de catalog se prezintă pe rînd să-și ridice dovada participării la competiția de film. Primul loc al podiumului a fost ocupat de **Dave!** cu filmul „Dave! și mîna lui dreaptă”, o peliculă despre propria persoană, lăudată de toți membrii juriului, iar pe a doua treaptă au urmat **Mădălina și Răzvan**, cu o producție despre dependența de tehnologie. La final veselie de pînă atunci a serii se stinge însă după ce **Daniel Moisii** anunță că „aceasta ar putea fi ultima ediție a festivalului din cauza lipsei de fonduri”, spulberînd iluziile tinerilor care au găsit deja „ideea filmului cîștigător de anul care o să vină”.

Andrei MIHAI

Localul Troian

Ritm pe trei grade

- pentru că nu e foarte multă lume care să ocupe și cel de-al doilea etaj, ușa către acesta e încuiată

Se întîmplă de multe ori să te sature de pub-urile aglomerate sau cluburile de fite în care doar o apă plată costă cît jumătate dintr-un abonament studentesc **RATP**. În căutare de un loc mai retras, în care să nu primești ghionturi din cinci în cinci minute și nici să îți duduie boxele a house, poți găsi că **Dukens** e o alternativă binevenită.

În pub-ul din apropierea **Grădini Botanice** din **Copou**, dacă ai alături prieteni cu care nu împarți aceleași gusturi muzicale îi poți lăsa la unul dintre cele trei etaje, la

care se ascultă genuri diferite. Puteti conveni să încercați înții parterul, unde folk-ul se odihnește pe scaunele tapitate în modele cu flori și notele se răsfrîng în jocul pilpuit al luminărilor de pe mesele mai joase din lemn. La primul etaj te simți de parcă ai fi chiulit de la o oră într-un bar din apropierea liceului. Decorul nu aduce a nimic din ce-ai văzut mai jos, peretii sînt în nuanțe diferite și cele cîteva canapele se separă unele de altele prin piloni. În plus sînt plasmă lăsate pe posturi diferite de muzică, date pe mut, doar pentru ambianță, fiindcă selecția muzicală provine de la un laptop, de pe care poți schimba piesele. Pentru că nu e foarte multă lume care să ocupe și cel de-al doilea etaj, ușa către acesta e încuiată, el fiind de obicei destinat amatorilor de *dubstep* și *drum & bass*. Chiar dacă ai venit doar pentru aceste două ge-

nuri, dar ai fost nevoit să rămii la nivelul înții, nu va deranja pe nimeni că printre solo-urile melodiilor rock vei strecura și ultimul zăngănit al lui **Skrillex**. Asemenea barurilor care nu se vor a fi prea pretențioase, prețurile din **Dukens** sînt studentești, iar berea comandată și adusă fără așteptare și enervări de ospătar va costa pînă în zece lei. Și dacă te nimeresti în acest local în week-end, primești și un shot de vodcă cu suc de portocale și merișor din partea casei. De pe tava aceluiași ospătar care glumește și te îndeamnă să-l servești, promițînd că nu-ți va încărca în mod miraculos nota de plată.

Cunoscut de studenții din **Agromonie** și **Tîrgușor** sub numele de „La Moșu”, cei care trec pragul pubului constată că doar denumirea i s-a schimbat, fiindcă programul și politetea a rămas aceeași.

Mădălina MORARU

FESTIVAL DE VIN, ARTĂ ȘI GASTRONOMIE

PROVINO

6-9 DECEMBRIE
PALAS IAȘI - Lifestyle center

o producție abplus

VINURI MEDALIASTE CU AUR

SHOW-URI GASTRONOMICE LIVE

SPECTACOL INVITAȚII PREPARATE RAFINATE

SURPRIZĂ DEGUSTĂRI 4 ZILE

UN SINGUR FESTIVAL ȘI TU!

BILETELE POT FI ACHIZIȚIONATE ONLINE DE PE www.iasi.provino.ro

DOAR LA PROVINO

ÎNVĂȚAȚI DESPRE VIN	VĂ DELECTAȚI SIMȚURILE	VĂ CREAȚI AMINTIRI
WINE MASTERCLASS & TASTING 2 filme sustinute de Master of Wine Frank Smuders. Revenite vinurilor speciale. Cîntecul unui cîntăreț și însoțitorii în vin.	EXPOZIȚIA DE VINURI 200 de vinuri și lămpi de produs. Vinurile din expoziție pot fi cumpărate de la Wine Shop. decizia pe perioada festivalului.	ART, WINE & GASTRONOMY Delicioasă cu mâncăruri rafinate, degustat vinuri speciale, petreceri și muzică magică de decembrie într-un cadru de sărbătoare!
TUTORED TASTINGS 7 sesiuni de degustare cu lămpi de produs. Însoțitorii în vin.	DEGUSTĂRI ASISTATE DE SPECIALIȘTI 12 vinuri degustate / sesiune	BLACK & WINE PARTY Dress code: Tînuta de Cocktail în culorile vinului preferat
IMPERIAL BRUNCH Săptămîna vinurilor deosebite		

PARTENERI DE BUNĂVOIE:

PARTENERI GASTRONOMICI: Bărbăntu, Bărbăntu & Bărbăntu

PARTENERI MEDIA: La Găse, Cătălin, Sărbăntu, Bărbăntu, Bărbăntu & Bărbăntu

PARTENERI SPONSORI: Sărbăntu, Bărbăntu, Bărbăntu & Bărbăntu

PARTENERI MEDIA: Cătălin, Sărbăntu, Bărbăntu, Bărbăntu & Bărbăntu

PARTENERI MEDIA: Cătălin, Sărbăntu, Bărbăntu, Bărbăntu & Bărbăntu

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia veche

DIRECTOR: Laura PĂULET
REDACTOR-SEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-SEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
SEF DE DEPARTAMENT: Iulia CIUHU
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Paul ANDRICI, Iulian BÎRZOI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA, Daniela VORTOLOMEI
COLABORATORI: Cătălina DOBROVICEANU, Alexandra FILIP, Iuliana LEONTI
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Sedintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.